

Skillnader mellan aktiebolag och enskild näringsidkare

En handbok

Alina Ganner
Dan Fredriksson

Examensarbete för (YH)-examen inom företagsekonomi

Utbildningen Tradenom

Åbo 2020

EXAMENSARBETE

Författare: Alina Ganner och Dan Fredriksson

Utbildning och ort: Utbildningen för företagsekonomi, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Redovisning

Handledare: Marika Nygårdas

Titel: Skillnader mellan aktiebolag och enskild näringsidkare

Datum 13.5.2020 Sidantal 43

Bilagor 2

Abstrakt

Det här examensarbetet är gjort för att fungera som en handbok i skillnader mellan en enskild näringsidkare och ett aktiebolag. Arbetet består av tre olika delar. En del är en teoridel som till stor del grundar sig på lag och reglemente. Del två är en kvalitativ undersökning i form av semistrukturerade intervjuer. Del tre baserar sig på uträkningar och kalkyleringar med avsikt att komma fram till vilken företagsform som är den mest förmånliga skattemässigt.

Syftet med arbetet är att belysa delar om grundande av företaget, lön och naturaförmåner, vinstutdelning, beskattning, finansiering och lönsamhet. Målet är att presentera dessa delar och teorin kring dem samt göra beräkningar kring företagsform som är mest lönsam, enskild näringsidkare eller aktiebolag. Arbetet kommer förhoppningsvis inte endast användas av arbetets samarbetsföretag, utan också av andra som går i tankar om att antingen grunda bolag eller byta bolagsform.

Språk: Svenska

Nyckelord: Aktiebolag, enskild näringsidkare, jämförelser

BACHELOR'S THESIS

Author: Alina Ganner and Dan Fredriksson

Degree Programme: Business administration, Turku

Specialization: Accounting

Supervisor(s): Marika Nygårdas

Title: Differences between limited company and individual trader

Date 13.5.2020 Number of pages 43

Appendices 2

Abstract

This degree project will result in a manual about the differences between an individual trader and a limited company. The work is divided into three different parts. The theoretical part that is largely based on laws and regulations, part two is a qualitative study with semi-structured interviews and the final part presents calculations with the aim to come up with a solution which is the most suitable model? for tax purposes.

The purpose of the work is to highlight parts about founding the company, salaries and benefits, dividends, taxation, financing and profitability. The aim is to present these parts and the theory around them and to make calculations about which alternative is the most profitable. Hopefully, this work will not only be used by the work's co-operative company but also by others who are thinking of either starting a company or changing corporate form.

Language: Swedish

Key words: Limited company, individual trader, comparison

Ordlista

En del av terminologin i detta examensarbete kan i vissa fall vara otydlig eller svår att förstå, därför börjar hela arbetet med en ordlista. Tanken är att läsaren ska kunna gå tillbaka till denna ordlista för att kontrollera terminologin som i vissa fall kan vara komplicerad, och på så vis göra arbetet med lättförståeligt.

Enskild näringsidkare – även kallad firma, en person, antingen affärs- eller yrkesidkare som utan företagsform bedriver företagsverksamhet. Företagaren är personligt ansvarig för samtliga förbindelser i företaget med sin personliga egendom. (Yritystulkki, 2020)

Aktiebolag – Ett aktiebolag grundas av en eller flera personer. Antal aktier i aktiebolaget ger delägaren rösträtt, avkastning och ansvar därefter. (Aktiebolag, 2019.)

Kapitalinkomst – inkomster från tillgångar, såsom dividender, ränteinkomster, överlåtelsevinster, hyresinkomster, livförsäkringar samt vinstandelar. Kapitalinkomst kan även vara kapitalinkomstandelen av företagsinkomst. Skattesatsen på kapitalinkomst är 30 % fram till 30 000 EUR, samt 34 % på överskridande del. (Skatteförvaltningen, 2017)

Förvärvsinkomst – bland annat lön, pension eller annan ersättning eller förmån som erhållits istället för lön. Förvärvsinkomsten är skattepliktig. (Centralhandelskammaren, 2011)

Nettoförmögenhet – skillnaden mellan verksamhetens tillgångar och skulder. (Tomperi, 2011)

Dividend – utgör ett aktiebolags vinstutdelning. (Skatteförvaltningen, 2014)

Naturaförmån – en ersättning för arbete som arbetsgivaren betalar till löntagaren i annan form än i pengar, t.ex. bilförmån eller telefonförmån. (Skatteförvaltningen, 2020)

Revision – En granskning utförd av en utbildad revisor för att kunna göra ett utlåtande i periodens revisionsberättelse. Revisionen ger tillförlitlighet till den finansiella rapporteringen både internt men också för ägare och andra intressenter. (PWC, 2020)

Räkenskapsperiod – En period, vanligen ett kalenderår, vars bokföring är utgångspunkten för företagets bokslut. Ett aktiebolags räkenskapsperiod ska bestämmas vid bolagsbildningen. (Patent- och registerstyrelsen, 2020)

Progressiv beskattning – innebär att en person betalar skatt enligt årets inkomster. Både samtliga inkomster och avdrag inverkar på skatteprocenten. (Skatteförvaltningen, 2018)

Bolagsordning – En obligatorisk, offentlig handling som registreras i handelsregistret då ett bolag bildas. I bolagsordningen skall följande framgå; bolagets firma, den kommun i Finland som är bolagets hemort, samt bolagets verksamhetsområde. Om bolaget har för avsikt att använda sin firma på två eller flera språk, skall varje språkform nämnas i bolagsordningen. (Patent- och registerstyrelsen, 2019.)

Startup – En nystartad, vanligtvis snabbväxande verksamhet som arbetar med att utveckla och lansera en innovativ tjänst eller produkt till marknaden. (Företagande, 2020)

Kontolimit – En kreditlimit hos ett företags konto. Kontots saldo får gå på minus upp till ett avtalat belopp. Ränta betalas oftast bara på det utnyttjade beloppet. (Nordea, 2020)

Styrelse – det organ som både sköter och ansvarar över all administration i en organisation. Ett aktiebolag kräver en styrelse, vilken utses av bolagsstämman. Styrelsen utser den verkställande direktören. (Centralhandelskammaren, 2011)

Proprieborgen – en typ av borgen som betyder att borgensmannen direkt kan krävas. Borgenären behöver inte kunna bevisa att gäldenären inte klarar av att betala skulden. (Björn Lundén, 2020)

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	1
1.2	Problemformulering	2
1.3	Avgränsning	2
2	Metod	2
3	Aktiebolag	4
4	Enskild näringsidkare	4
5	Grundande av bolag	5
5.1	Aktiebolag	6
5.1.1	Bolagsbildning	6
5.1.2	Styrelse	7
5.1.3	Bolagsstämma	7
5.2	Enskild näringsidkare	8
6	Lön och naturaförmån	8
6.1	Aktiebolag	9
6.2	Enskild näringsidkare	9
7	Försäkringar	10
7.1	Pensionsförsäkringar	10
7.1.1	ArPL	10
7.1.2	FöPL	11
7.2	Övriga försäkringar	11
7.2.1	Avbrottsförsäkring	12
7.2.2	Egendomsförsäkring	12
7.2.3	Ansvarsförsäkring	12
7.2.4	Arbetsolycksfallsförsäkring	12
8	Vinstutdelning	13
8.1	Aktiebolag	13
8.2	Enskild näringsidkare	15
9	Beskattning	16
9.1	Aktiebolag	16
9.2	Enskild näringsidkare	17
10	Samarbetsföretag	19
11	Business Model Canvas	20
11.1	Modellens olika delar	20
11.2	Affärsmodellen och samarbetsföretaget	22
12	Intervjuer	23

12.1	Intervju med person i ledningsposition hos Finnvera	23
12.2	Intervju med Jan Nygård hos Danske Bank	25
13	Uträkningar	26
13.1	Företagsbeskattning	27
13.1.1	Enskild näringsidkare.....	27
13.1.2	Aktiebolag.....	30
13.2	Scenario om resultatet stiger till 60 000 euro.....	30
13.2.1	Enskild näringsidkare.....	31
13.2.2	Aktiebolag.....	32
13.3	Löner och dividender	32
13.3.1	Aktiebolag.....	33
13.4	Scenario om nettoförmögenheten stiger och man lyfter högre lön.....	36
13.4.1	Enskild näringsidkare.....	37
13.4.2	Aktiebolag.....	39
14	Resultatredovisning.....	40
15	Kritisk granskning	42
16	Avslutning.....	43
	Källor.....	44

Bilagor

Bilaga 1	Frågor till intervjuerna
Bilaga 2	Adolfines bokslut

1 Inledning

I samband med den nya lagen om aktiekapital som trädde i kraft 2019 väcktes vårt intresse om andelen aktiebolag skulle komma att öka. Båda skribenter är hemma från små orter där det är vanligt att bedriva firma, alltså vara enskild näringsidkare, och ville därför undersöka saken närmare. Vi insåg att det är för tidigt att avgöra om lagändringen har gjort något skillnad i företagsvärlden, och valde därför istället att göra en jämförelse mellan de två alternativen. Utan att vara desto mer insatta i ämnet har vi redan förståelse för att både firma och aktiebolag har sina fördelar respektive nackdelar. Syftet med arbetet är därför att göra en grundläggande och utförlig granskning av skillnader mellan de två olika företagsformerna. I arbetet kommer bland annat skillnader i allmänhet, grundande av företaget, lön och naturaförmåner, vinstutdelning, beskattning, finansiering och lönsamhet behandlas. Arbetet kommer att delas upp i tre delar: teori baserat på litteratur och lagstiftning, intervjuer med personer inom finansieringsvärlden samt ett samarbetsföretag där vi även kommer göra jämförande kalkyleringar. Samarbetet med företaget sker som en del av arbetet för att få en verklig bild över hur till exempel en skatteprocent kan kalkyleras som är så förmånlig för företagaren som möjligt. När arbetet är klart är förhoppningen att det ska kunna fungera som en typ av handbok för företagare som går i tankarna att byta från enskild näringsidkare till aktiebolag.

1.1 Syfte

Syftet med detta examensarbete är att få en rättvis helhetsbild över skillnader mellan aktiebolag och enskild näringsidkare. Arbetet görs dels för vårt genuina intresse, men också för att kunna vara till hjälp för företagare. Ämnet rör till stor del lagen och olika reglemente, vilket gör att det till viss del krävs både viss förkunskap och en hel del tid för att sätta sig in i och förstå. Genom detta arbete ska vi förhoppningsvis lära oss mer, men också kunna leverera en typ av handbok till företagare som går i tankarna att starta ett företag eller byta bolagsform.

För att få en starkare verklighetsanknytning till det här examensarbetet har ett samarbetsföretag valts. Företaget är en enskild näringsidkare som under en längre tid funderat kring att byta till aktiebolag. Genom att förklara lagstiftningen bakom de båda formerna kommer teorin förhoppningsvis blir lättare att förstå, för att sedan själv applicera. För att få en tydlig bild kring beskattning och lönsamhet kommer också en del beräkningar göras, för att sedan även det ska kunna appliceras på och jämföras mellan de olika formerna.

1.2 Problemformulering

Vilka är egentligen skillnaderna mellan en enskild näringsidkare och ett aktiebolag? Är det lättare att grunda en firma? Är det mer förmånligt att lyfta pengar ur ett aktiebolag med tanke på de alternativ som finns? Vad säger beskattaren?

Då den nya lagen om aktiekapital kom i kraft under sommaren 2019 minskade direkt skillnaden mellan att starta en firma och ett aktiebolag. Med detta arbete vill vi undersöka om det finns andra skillnader som kan försvåra eller förenkla den ena eller andra bolagsformen. Målsättningen är att väga för- och nackdelar både som enskild näringsidkare och aktiebolag för att sedan komma fram till det mest fördelaktiga alternativet.

1.3 Avgränsning

Arbetet avgränsas till att endast berör aktiebolag och enskild näringsidkare. Det skulle vara möjligt att utöka arbetet och inkludera fler bolagsformer men vi har valt att begränsa oss av främst två anledningar. Den ena anledningen är helt enkelt att dessa två former är vanliga i våra hemorter, Pargas och Åland. Eftersom detta examensarbete också ska kunna fungera som en handbok faller det sig naturligt att fokusera på aktiebolag och enskild näringsidkare. Den andra anledningen är för att få en tydligare helhetsbild. Genom att inkludera en eller flera bolagsformer skulle arbetet eventuellt inte ge en lika lättöverskådlig helhetsbild.

De delar som kommer behandlas är främst skillnader i allmänhet, grundande av företaget, lön och naturaförmåner, vinstutdelning, beskattning, finansiering och lönsamhet. För att få en bredare bild över företagande generellt kommer även Business Model Canvas inkluderas i arbetet. Kalkyleringar kring beskattning och lönsamhet görs för att i praktiken kunna påvisa vilka skillnader som kan uppstå beroende på hur pengar lyfts, både från en firma och från ett aktiebolag. För att få en ökad förståelse kring företagsfinansiering kommer två intervjuer göras.

2 Metod

Metodik eller metod är den del av arbetet där insamling av information till en undersökning görs. Det finns olika typer av metoder som ofta varierar utefter skilda traditioner eller perspektiv, men det betyder inte att den ena är bättre än den andra. Den kvantitativa forskningen inriktar sig på insamling av fakta som sedan studeras i relation till varandra. Den kvalitativa forskningen handlar mer om människors upplevelser och insikter snarare än

statistik analys. Det finns flera fall där kvalitativa forskare använder kvantitativa tekniker och vice versa, beroende på vad forskaren önskar uppnå. Varje metod och perspektiv har sina fördelar och nackdelar och passar därför in bättre och sämre i olika typer av kontext. Detta innebär alltså att det är fullt möjligt att avvika till en annan metod trots att undersökningen från början var menad att vara en annan. (Bell, 2016, ss. 19-21.)

Vad gäller intervjuer finns det huvudsakligen tre olika metoder att tillgå, ostrukturerad intervju, semistrukturerad intervju och strukturerad intervju. Den ostrukturerade intervjun låter precis som det handlar om. Respondenten är den som styr samtalet och intervjun utgår från ett blankt papper. Intervjuformen uppmuntrar till ett ledigt och intressant samtal, men risken finns att spelrummet blir för stort och många frågor kvarstår då intervjun är slut. (Academicwork, 2020.)

Den semistrukturerade intervjutekniken utgår från förutbestämda frågor. Samtliga respondenter får samma frågor i samma ordningsföljd, medan följdfrågorna kan variera. Beroende på vad respondenten svarar artas samtalet därefter. Fördelarna med denna form är att samtalet har en röd tråd att följa utan att bli för strikt, samtidigt som den upplevs som professionell. Låter man samtalet flöda för fritt kan dock risken att huvudämnet blir åsidosatt av mindre relevanta ämnen finnas. (Academicwork, 2020.)

Den strukturerade intervjun är också precis som den låter strukturerad rakt igenom. Alla frågor är bestämda på förhand, de ställs i samma ordning till samtliga respondenter samt samma följdfrågor oberoende av svar. Genom en strukturerad intervju är det lätt att jämföra respondenterna vilket i sin tur ger en hög träffsäkerhet. Nackdelarna är att intervjun kan bli både opersonlig och tung, samt att viktig information från respondenten missas på grund av avsaknaden av fritt samtal. (Academicwork, 2020.)

I detta arbete kommer vi använda oss av en kvalitativ undersökning. Undersökningen kommer att göras i samband med de intervjuer vi valt att göra. Vi väljer att utföra semistrukturerade intervjuer med två personer från två olika finansieringsföretag. Den semistrukturerade intervjuformen väljs till följd av att samtalet skulle bli mer öppet och vi skulle få chansen att få svar på fler frågor än de vi själva har kommit att tänka på, samt ha möjligheten att ställa följdfrågor vid behov. Frågorna uppgörs på förhand. Syftet med samtliga frågor är att skapa en översikt både för oss själva samt för samarbetsföretaget och för eventuella läsare av arbetet, om hur en bank och ett finansieringsföretag ser på skillnader mellan aktiebolag och enskilda näringsidkare.

Vi kommer även göra kalkyleringar utgående från samarbetsföretagets bokslut 2019. Detta görs för att få en verklig helhetsuppfattning över hur olika typer av beskattning kan optimera ett företags eller en enskild näringsidkares skatteprocent. Kalkyleringarna kommer att göras i Excel och sedan förklaras närmare i detta arbete.

3 Aktiebolag

Bolagsformen aktiebolag uppkom i Europa redan under 1600- och 1700-talen. Samhället utvecklades och enskilda personer var inte längre villiga att inleda storomfattande verksamheter. För att företagarna inte skulle vara ansvariga personligen för bolagets egendom och skyldigheter inleddes i Finland förordningen gällande aktiebolag 1864. Bland företagsformer är det statistiskt påvisat att aktiebolag är både den viktigaste men också den mest populära företagsformen. Ägarna i ett aktiebolag är inte personligen ansvariga och det allmänna syftet är att utdela vinst till företagets ägare. Aktiebolag kan delas i två grupper, privat aktiebolag och publikt aktiebolag, där den främsta skillnaden är att det publika aktiebolagets värdepapper kan komma att bli föremål i offentlig handel. (Bärlund, Nybergh, & Petrell, 2016, ss. 406-407.)

Den första juli 2019 gjordes en lagändring kring kravet på aktiekapital för aktiebolag, för bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Tidigare krävdes ett minimiaktiekapital på 2 500 euro men enligt lagändring är det nu möjligt att inte betala något belopp alls för aktierna. För de bolag som väljer att inte betala något aktiekapital visas aktiekapitalet som noll euro i handelsregistret. (Patent- och registerstyrelsen, 2019.)

4 Enskild näringsidkare

För att vara en enskild näringsidkare i Finland måste den personen vara permanent bosatt i det europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Bor personen utanför området behövs tillstånd som söks via Patent- och registerstyrelsen för att få grunda ett företag. När man idkar verksamhet som enskild näringsidkare drivs affärsverksamheten ensam eller med sin maka eller make. Oberoende om man grundar firman ensam eller med sin maka eller make skall firman registreras endast i ett namn. (Guiden bli företagare i Finland, 2019.)

I enlighet med Firmalagen (2.2.1979/128)

1§ Med firma avses det namn under vilket näringsidkare bedriver sin verksamhet.

2§ mom2 En firma får införas i handelsregistret, om den stämmer överens med denna lag och tydligt skiljer sig från de firmor som redan finns i registret. Innan en firma registreras kan registermyndigheten på ansökan av näringsidkaren ge förhandsbesked om huruvida firman är sådan att den under de förutsättningar som anförts i ansökan kan föras in i registret

Detta betyder att firman får registreras så länge den inte har ett liknande namn som andra firmor som redan finns i registret. Myndigheterna meddelar på förhand om det är för nära något annat namn och måste ändras, eller om det godkänns för att sättas i registret med det valda namnet.

Det betyder att man får registrera sin firma så länge som den inte har liknande namn som andra firmor som redan finns i registret. Myndigheterna säger till på förhand om det är för nära något annat namn och måste ändras eller om den godkänns för att sättas i registret med det namnet.

En person som idkar verksamhet som enskild näringsidkare fattar själv samtliga beslut och är ensam ansvarig för firman med hela sin egendom. Man ansvarar personligen för företagets alla skulder men får också själv hela vinsten som firman får av näringsverksamheten. Firman har ingen verkställande direktör eller styrelse och det är inte obligatoriskt att utföra revision. Företagaren kan inte betala ut lön åt sig själv eller åt sin maka eller make, utan pengarna skall lyftas från företagets konto som ett så kallat privatuttag. Skatt betalas i sin tur utifrån den totala årliga inkomsten från affärsverksamheten. (Guiden bli företagare i Finland, 2019.)

Som enskild näringsidkare följer man upp företagets eget kapital på ett särskilt konto. Detta görs för att lättare skilja på näringsrörelsens inkomster och utgifter och de som hör till ägarens privata hushåll. En enskild näringsidkare får inte ta ut hyra för lokaler som används av företaget om ägaren av företaget äger lokalerna. (Tomperi, 2011, s. 117.)

5 Grundande av bolag

Innan ett företag grundas måste ägaren eller ägarna komma fram till vilken typ av företagsform som bäst passar dem och deras verksamhet. Redan i grundandet av företaget finns det skillnader mellan de olika formerna. Hos Ytj, Företags- och organisationsdatasystemet (Yrittys- ja yhteisötietojärjestelmä) finns all behövlig information kring hur grundandet går till. Information om allt från vad som krävs av företagaren, kostnader av grundandet, blanketter och ifyllningsanvisningar finns att tillgå. Sedan lagen

om aktiekapital slopades 2019 har skillnaderna mellan grundande av firma och aktiebolag blivit mindre, men olikheter finns än.

5.1 Aktiebolag

För att grunda ett aktiebolag måste en etableringsanmälan göras. När uppgifterna kring det nya bolaget införs i Patent- och registerstyrelsens handelsregister uppstår aktiebolaget. Det nya företaget måste också anmälas till Skatteförvaltningens register gällande momsplikt, arbetsgivarregister och förskottsuppbördsregister. Detta kan ske i samma anmälan som till handelsregistret. (YTJ, 2020.)

Vid registreringen tas en behandlingsavgift för anmälan i handelsregistret. Anmälan kan göras både över internet men också via pappersblankett, det enda som skiljer alternativen åt är kostnaden. Väljer företaget att göra sin etableringsanmälan via internet är kostnaden 275 euro, görs den istället i pappersformat är kostanden 380 euro. (YTJ, 2020.)

För att kunna starta ett aktiebolag måste en del krav uppfyllas. Samtliga aktietecknare och styrelseledamöter måste vara fysiska, myndiga personer. Den eventuella verkställande direktören för bolaget måste inneha finländsk personbeteckning samt personliga nätbankskoder, ett mobil-ID eller ett chipföretsett personkort. Eventuella prokurister, revisorer eller personer som har rätt att företräda bolaget behöver också ha en finsk personbeteckning. Utöver detta ska både aktiekapitalet och teckningspriset för aktierna vara noll euro. Saknas någon av de nämnda uppgifterna ska anmälan göras i pappersformat. Bolagsordningen räcker med att vara uppgjord enligt standardformat. (YTJ, 2020.)

För att starta aktiebolaget krävs dock ytterligare uppgifter. Aktiebolagets namn, bransch, räkenskapsperiod, hemort och eventuella bifirmor och deras branscher måste framkomma. Utöver det krävs även namn och personbeteckning på aktieägarna, styrelseledamöterna och en eventuell verkställande direktör. Har företaget en revisor, prokurist eller personer med rätt att företräda bolaget ska även deras namn och personbeteckning framkomma. Aktiebolagets FO-nummer erhålls då anmälan är inlämnad, undertecknad och behandlingsavgiften är betald till handelsregistret. (YTJ, 2020.)

5.1.1 Bolagsbildning

När ett aktiebolag bildas ska ett skriftligt avtal om bolagsbildning upprättas som samtliga aktieägare ska skriva under. När aktieägarna undertecknar avtalet om bolagsbildning tecknas

samtidigt det antal aktier som står i avtalet. Efter att aktierna tecknats kan inte teckningen återtas utan ett avtal om förändringen. Ledningsmedlemmarnas mandatperiod börjar då avtalet om bolagsbildandet har undertecknats. I avtalet ska alltid anges: datum för avtalet, alla aktieägare och alla aktier som tecknas, det belopp som skall betalas till bolaget för varje aktie, aktiernas betalningstid samt bolagets styrelseledamöter. Räkenskapsperioden ska fastställas i bolagsordningen eller i avtalet om bolagsbildningen. (Holopainen, 2013, s. 45.)

5.1.2 Styrelse

Vid grundandet av ett aktiebolag måste det finnas en styrelse. Styrelsen är det enda obligatoriska verksamhetsorganet i bolaget. Styrelsen är också ett centralt organ i aktiebolaget med makt att leda och företräda bolaget. Förutom bolagets ägare är styrelsen det högsta organet i bolaget. En av styrelsens viktigaste uppgifter är att svara till bolagstämman som består av delägarna i bolaget, alltså den högsta beslutsmakten. Det är på aktiebolagets bolagsstämma styrelsen väljs. (Holopainen, 2013, s. 31.)

Styrelsen ska bestå av 1–5 medlemmar om det inte bestäms något annat i bolagsordningen. I fall med färre än 3 medlemmar ska styrelsen ha minst en suppleant. Om styrelsen har flera än en medlem så skall en ordförande väljas och anmälas till handelsregistret. Finns endast en styrelsemedlem registreras inte ordföranden i handelsregistret, även en ordförande om valts. (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, 2019.)

5.1.3 Bolagsstämma

Som tidigare nämndes består bolagsstämman av bolagets ägare och är därmed det högsta beslutsfattande organet. Bolagsstämman sammanträder för att ta beslut om ärenden som rör företaget. De har rätt att bestämma om alla de ärenden som tillfaller under lagen om aktiebolag. (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, 2019.)

Den ordinarie bolagsstämman är obligatorisk att hållas och ska hållas en gång i året inom sex månader efter att räkenskapsperioden är slut. På bolagsstämman fattas beslut om att fastställa bokslutet, vinstfördelning och styrelse. Extra bolagsstämmor kan hållas om det står i bolagsordningen eller om styrelsen, en delägare eller revisorn så kräver. Ägarna kan fatta beslut om ett ärende som tillhör bolagsstämman utan att ordna den, om alla är av samma åsikt om det som ska bestämmas. (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, 2019.)

5.2 Enskild näringsidkare

En enskild näringsidkare, eller firma som det ofta kallas i allmänspråk, ska precis som aktiebolaget lämna in en etableringsanmälan till handelsregistret. Rörelseidkare eller yrkesutövare är vanliga benämningar för en enskild näringsidkare hos Skatteförvaltningen. Etableringsanmälan kan innehålla fyra olika punkter. (YTJ, 2020.)

Den första punkten handlar om var näringsverksamheten bedrivs. Bedrivs verksamheten från ett fast driftställe, alltså en lokal som inte är finns i den egna bostaden ska detta nämnas. Punkt två berör andra i näringsverksamheten som inte är den enskilda näringsidkaren själv. Detta kan vara makan eller maken, barn eller barnbarn som arbetar för näringsidkaren. Om näringsidkaren vill skydda vald firma, alltså ha ensamrätt om firmans namn, företagsnamnet, ska det nämnas i punkt tre. Driver den enskilda näringsidkaren någon typ av verksamhet som kräver tillstånd ska även det nämnas som den fjärde punkten. Patent och registerstyrelsens handelsregister tar ut en avgift för etableringsanmälan om 60 euro om anmälan görs på internet. Görs anmälan i pappersformat är avgiften 115 euro. Vad gäller FO-nummer råder samma princip som vid aktiebolag, när anmälan är inlämnad, undertecknad och betald erhåller den enskilda näringsidkaren sitt FO-nummer. (YTJ, 2020.)

6 Lön och naturaförmån

Den ersättning som betalas för utfört arbete i form av ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande utgörs av lön. Förutsättningen för att lön ska betalas ut är att både arbetsgivare och löntagare har ingått ett avtal. Olika typer av arvoden, så som mötesarvode eller arvode till verkställande direktör utgör lön. Även en naturaförmån kan betraktas som lön, till exempel bilförmån och telefonförmån. (Skatteförvaltningen, 2019.)

En naturaförmån anses enligt beskattningen vara en ersättning för arbete som löntagaren erhåller av arbetsgivaren i någon annan form än pengar. Naturaförmånen kan vara både en produkt eller en tjänst som har både bekostats och ordnats av arbetsgivaren, som sedan överläts till löntagaren. Arbetsgivaren måste besitta eller äga förnödenheten för att det ska räknas som en naturaförmån. Arbetsgivaren kommer alltid inneha äganderätten till naturaförmånen, det vill säga att löntagaren endast har bruksrätt till tjänsten eller varan. Senast så arbetsförhållandet avslutas upphör löntagarens rätt till förnödenheten. (Skatteförvaltningen, 2018.)

6.1 Aktiebolag

I ett aktiebolag kan lön lyftas på flera olika sätt för en ägare av ett aktiebolag. Alternativen är att lyfta en normal lön som arbetare, lyfta dividender från företagets vinstmedel eller lyfta en del lön och en del dividend. Genom beräkningar kan man få fram hur mycket dividend och hur mycket lön som bör lyftas för den mest gynnsamma skatteprocenten. Som ägare i aktiebolag är det möjligt att fakturera bolaget om resekostnader som kilometerersättning och dagtraktamente. Privatuttag som görs som enskild näringsidkare är inte möjligt i ett aktiebolag. (Aktiebolag, 2019.)

6.2 Enskild näringsidkare

Som en enskild näringsidkare kan du inte betala lön åt dig själv eller till din maka eller make, eller till en familjemedlem under 14 år. Istället för att lyfta lön sker överföringen i form av privata uttag till privathushållet. När man lyfter lön som privatuttag så blir ägaren inte beskattad för det som lyfts ur företaget, utan beskattningen sker på hela resultatet i verksamheten. Det betyder att oavsett hur mycket eller hur lite företagaren lyfter ut som lön i privatuttag betalas ändå skatt för hela resultatet. Naturaförmåner eller avdrag för livsförsäkringskostnader är inte möjligt eller tillåtet som enskild näringsidkare. Det är viktigt att då man som enskild näringsidkare lyfter privatuttag håller reda på företagets pengar och ägarens privata pengar, dessa ska om möjligt inte blandas ihop. (Enskild näringsidkare, 2019.)

Om mera pengar lyfts än vad det finns tillgångar i företaget blir företagets kapital negativt, vilket i sin tur betyder just mer skuld än tillgångar. Om ett lån har tagits till företaget medför det att man då också har finansierat sitt privatuttag med det lånet som egentligen tillhör företaget. Lånet har alltså inte lyfts för att finansiera företaget i sin helhet. Andelen räntor som hör till privatuttaget hör då också till de privata uttaget och inte till företagets utgifter. Vad det sedan gäller avdragen är det endast de räntor som för den del som tillhör företagets verksamhet som får dras av. (Skatteförvaltningen, 2020.)

Plockas varor eller andra produkter ur företaget för att istället användas i privat bruk måste värdet på varorna eller produkterna bokföras som intäkter i näringsverksamheten i företagets bokföring. Bokföringsvärdet kan antingen hållas som varans inköpsvärde eller försäljningspris. Det andra alternativet är vanligare om varan till exempel hållits länge i lager och därför medfört en sänkning av priset. (Skatteförvaltningen, 2020.)

7 Försäkringar

Förutom de kostnader som kommer tas upp i beräkningarna finns det en del kostnader som tillfaller båda företagsformerna som måste tas i beräkning när ett företag startas och drivs. Till dessa kostnader hör bland annat försäkringar för företaget samt pensionsförsäkringar som man som företagare måste betala både om man är ensam företagare eller om man har anställda.

7.1 Pensionsförsäkringar

Då ett företag startas är det viktigt att veta om man pensionsförsäkringar ska betalas, och var gränsen i sådana fall går. Det finns två olika pensionsförsäkringar, arbetspensionsförsäkring (ArPL) och företagarpensionsförsäkring (FöPL). ArPL måste finnas för de som är anställda i företaget, medan FöPL hör till företagaren.

7.1.1 ArPL

När man som företagare anställer en eller flera personer till företaget måste det tecknas en ArPL försäkring, en arbetspensionsförsäkring för varje person som man anställer. Det finns gränser när ArPL försäkringen krävs, är de anställda minst 17 år och om deras månadsinkomst är minst 60,57 euro. Gränsen för månadsinkomsten ändras varje, för år 2020 är den just 60,57 euro. Det finns också en övre åldersgräns hur länge försäkringen måste betalas, detta baserar sig på när den anställda är född. Den första gränsen är om personen är född 1957 och ska då försäkras tills hen fyller 68 år. Den andra gränsen är om personen är född mellan 1958–1961, då ska personen försäkras till den fyller 69 år. Den tredje gränsen gäller för personer är född 1962 eller senare, och ska då försäkras till hen fyller 70 år. Det är viktigt att komma ihåg att teckna försäkringen i god tid före första lönen ska betalas. Detta är på grund av säkerställandet av att pensionsskyddet är i skick då lönen anmäls till inkomstregistret. (Veritas, ArPL försäkring, 2019.)

ArPL försäkringsavgiften beräknas som procent av totala lönesumman. Social- och hälsovårdsministeriet är det organ som årligen fastställer försäkringsprocentavgiften. För år 2020 är avgiften i medeltal 24,4 procent. Arbetstagaren betalar själv en del från lönen och resten betalar företaget. Alla anställda mellan 17 och 67 år betalar pensionsavgiften, dock beror summan på avgiften på åldern av den anställda. För år 2020 är avgiften 7,15 % för personer under 53 år, 8,65 % för personer i åldern 53–62 och 7,15 % för personer som fyllt 63 år. (Veritas, ArPL försäkring, 2019.)

7.1.2 FöPL

Vid en företagsstart är det viktigt att från början teckna en FöPL försäkring, en företagarespensionsförsäkring. Pensionsförsäkringen är obligatorisk för företagare som uppfyller följande fyra: företagaren är mellan 18 och 67 år gammal, man arbetar i Finland minst fyra månader men står inte i ett arbetsförhållande, årslönen skulle motsvara en lika kompetent arbetstagare för arbetet om minst 7 958,99 euro år 2020 samt om företagaren betraktas som företagare enligt lagen om pension för företagare. (Veritas, 2019.)

Enligt företagarespensionsförsäkringen betraktas man som företagare om man är enskild näringsidkare, maka/make till en yrkesutövare det vill säga en enskild näringsidkare, annan familjemedlem till enskilda näringsidkaren och bor i samma hushåll och inte får lön för arbetet. Utöver det även om man är delägare i ledande ställning i ett aktiebolag och ensam äger över 30 % av företaget eller tillsammans med familjemedlemmar äger över 50 % av företagets aktier eller antal röster. (Veritas, 2019.)

Precis som ArPL beräknas FöPL i procent av arbetsinkomsten. Även här är det Social- och hälsovårdsministeriet som fastställer procenten varje år. Denna procent baserar sig också på ålder. För personer under 53 år är procenten 24,1 procent, för personer mellan 53 – 62 år är procenten 25,6 procent och för personer som har fyllt 63 år är procenten 24,1. Det är antingen företagaren eller företaget som betalar FöPL avgifterna och de kan i sin helhet dras av i betalarens beskattning. Betalar företagaren själv avgifterna kan de dras av från företagarens eller företagarens makes/makas personliga beskattning. Som företagare är man själv ansvariga att meddela skattemyndigheterna de avgifter som har betalats. (Veritas, 2019.)

7.2 Övriga försäkringar

När man som företagare startar ett företag är det viktigt att fundera kring vilka försäkringar som behövs. Olika företag behöver olika försäkringar beroende på vad företaget är verksamt inom och vad för sorts arbete som ska utföras. Försäkringar är till för att verksamheten ska fortsätta så normalt som möjligt trots att skador uppkommer eller olyckor sker. Till exempel kan det behövas personförsäkringar för arbetstagarna, rättsskyddsförsäkring som ersätter advokat- och rättegångskostnader om man hamnar i tvistemål eller brottsmål, eller en ansvarsförsäkring om företaget orsakar skada i sin verksamhet där företaget är ersättningskyldig. (OP, 2019.)

Det finns många olika försäkringsbolag som erbjuder många olika försäkringar och försäkringspaket. Det bästa är att gå in på deras hemsidor och se vilka försäkringar som är bäst lämpade för företaget i fråga, samt vilka som erbjuder de mest förmånliga alternativen. Det är viktigt att inte stirra sig blind enbart på priset, vissa försäkringar är dyrare men därför också mer heltäckande. Nedan kommer korta redogörelser för vanliga försäkringar som kan vara bra att som företagare ta i beaktande.

7.2.1 Avbrottsförsäkring

En avbrottsförsäkring skyddar företaget om det avbrott i verksamheten uppstår för en längre tid, till exempel brand eller arbetsoförmåga. Avbrottsförsäkringen är också den försäkringen som ersätter bland annat förlust av försäljningsbidrag som orsakas av avbrott i verksamheten. (OP, 2019.)

7.2.2 Egendomsförsäkring

Egendomsförsäkringen skyddar företaget mot oförutsedda skador som till exempel vandalism, brand eller vattenskada. Det finns alltid en risk för att maskiner som används i företaget förstörs eller blir stulna. Skulle detta uppstå finns det både risker för försenat arbete och oförutsedda kostnader. Egendomsförsäkringen är därför många gånger viktig för att kunna fortsätta som normalt med företagets verksamhet, trots skada. (OP, 2019.)

7.2.3 Ansvarsförsäkring

Ansvarsförsäkringen är den försäkring som ersätter skada som någon annan förvållat. Det kan gälla om företaget till exempel erbjuder tjänster som har med kundens egendom att göra. En rörmokare som installerar fel vilket leder till vattenskada i kundens hus, eller en bilmekaniker som byter däck på en bil och orsakar någon typ av skada, täcks av ansvarsförsäkringen. Skulle en kund snubbla på en matta eller halka på halt golv inne i en butik är det samma försäkring som täcker skadan som skett. (OP, 2019.)

7.2.4 Arbetsolycksfallsförsäkring

Arbetsolycksfallsförsäkring är en av de viktigaste försäkringarna om det finns anställda i företaget. Arbetsolycksfallsförsäkringen är en lagstadgad försäkring som arbetstagaren försäkras i. Denna finns till fall det händer någon olycka på arbetsplatsen eller om de anställda drabbas av någon typ av yrkessjukdom. Arbetsgivaren måste teckna försäkringen

om lönen som betalas ut stiger över 1 300 euro per år. Det är obligatoriskt att försäkra alla arbetstagare som har anställnings- eller tjänsteförhållande, samt bolagsmän och aktieägare som arbetar i företaget. (OP, 2019.)

8 Vinstutdelning

Väldigt förenklat kan man säga att vinsten i ett företag är intäkterna minus kostnaderna, raden i bokslutets resultaträkning som benämns som räkenskapsperiodens resultat. Denna vinst ska beskattas oberoende enskild näringsidkare eller aktiebolag, hur det går till i praktiken skiljer sig dock åt beroende på bolagsform. (Driva-eget, 2019.)

Vinsten i ett bolag kan tas ut, antingen till den enskilda näringsidkaren eller till aktiebolagets ägare. Den enskilda näringsidkaren bestämmer själv hur mycket vinst som ska lyftas och gör det sedan som ett privat uttag. I ett aktiebolag är det bolagsstämman som beslutar om vinstutdelningen. Även om den enskilda näringsidkaren bestämmer att bara ta ut en del av vinsten beskattas ändå hela vinsten, oavsett hur mycket som lyfts från firman. (Driva-eget, 2019.)

8.1 Aktiebolag

När vinst ska tas ut ur ett aktiebolag är det viktigt att man tittar i lagen hur medlen ska betalas ut. Det finns regler om när man får betala ut vinstmedlen samt när de inte får betalas ut.

I enlighet med aktiebolagslagen (624/2006) 13kap. 1§

Bolagets medel kan betalas ut till aktieägarna endast enligt vad som i denna lag föreskrivs om 1) utbetalning av vinst (vinstutdelning) och utbetalning från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet, 2) minskning av aktiekapitalet enligt 14 kap., 3) förvärv och inlösen av egna aktier enligt 3 och 15 kap., samt om 4) upplösning och avregistrering av bolaget enligt 20 kap. Bolagets verksamhet kan i enlighet med 9 § i detta kapitel ha ett annat syfte än att bereda vinst åt aktieägarna. I 8 § föreskrivs om gåvor. Som olaglig utbetalning av medel anses andra affärshändelser som utan någon affärsekonomisk grund minskar bolagets tillgångar eller ökar dess skulder. Medel får inte betalas ut förrän bolaget har registrerats.

Det betyder att man får betala ut vinstmedel till aktieägarna om utbetalningen av vinstmedlen eller utbetalning från en fond kommer från det fria egna kapitalet. Det får också betalas ut om man minskar på aktiekapitalet enligt lagens 14 kapitel, eller om man förvärvar och löser in egna aktier. Vid upplösning och avregistrering av aktiebolaget finns det också möjlighet att betala ut vinsten som finns kvar i bolaget. Utbetalningen är olaglig om man minskar på bolagets tillgångar utan någon affärsekonomisk grund eller ökar bolagets skulder. Man får bara betala ut vinsten om bolaget är registrerat, inte innan dess.

I enlighet med aktiebolagslagen (624/2006) 13 kap. 2§

Får inte medel betalas ut ur bolaget, om det då betalningsbeslutet fattades var känt eller borde ha varit känt att bolaget var insolvent eller att utbetalningen skulle leda till insolvens

Detta betyder att man inte får betala ut vinstmedel ur företaget om företaget inte kan betala sina skulder i tid eller om beslutet att ta ut vinstmedel leder till att företaget inte kan betala sina skulder i tid.

I enlighet med aktiebolagslagen (624/2006) 13 kap.3§

Utbetalningen av medel skall basera sig på det senast fastställda bokslutet. Om bolaget enligt lag eller bolagsordningen är skyldigt att välja en revisor, skall bokslutet vara reviderat. Vid utbetalningen skall beaktas sådana väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning som har skett efter upprättandet av bokslutet.

Utbetalningen av vinstmedlen ska basera sig på det senaste fastställda bokslutet. Om företaget enligt lagen eller bolagsordningen måste välja en revisor skall bokslutet vara granskat av revisorn innan vinstmedlen kan betalas ut.

4§ Medel som har erhållits ur bolaget i strid med denna lag eller bolagsordningen skall betalas tillbaka, om mottagaren insåg eller borde ha insett att utbetalningen skedde i strid med denna lag eller bolagsordningen. På det belopp som återbetalas skall betalas en årlig ränta som svarar mot den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensränta som gäller vid tidpunkten i fråga.

Om man har betalat ut vinstmedel från bolaget som strider mot denna lag eller mot bolagsordningen är man skyldig att betala det tillbaka till bolaget, om mottagaren inser eller

borde ha insett att utbetalningen strider mot lagen eller bolagsordningen. Man är skyldig att betala ränta på det belopp som skall betalas tillbaka enligt den räntan som det är vid den tidpunkten.

5§ Om inte något annat följer av vad som i 2 § föreskrivs om bolagets solvens, får bolaget betala ut fritt eget kapital från vilket det har dragits av belopp som enligt bolagsordningen inte får betalas ut samt belopp som i form av utvecklingsutgifter har tagits upp i balansräkningen i enlighet med bokföringslagen.

Om bolaget inte är insolvent eller att utbetalningen leder till insolvent så får man betala fritt eget kapital bara man dragit av det belopp som står i bolagsordningen att man inte får betala ut och man har tagit ut det belopp som är för utvecklingsutgifter med i balansräkningen.

6§ Bolagsstämman beslutar om utbetalning av medel. I 5 kap. 18–22 § föreskrivs om stämmokallelse och stämmohandlingar samt om framläggande och sändande av dem. Bolagsstämman får besluta betala ut större belopp än styrelsen föreslagit eller godkänt endast om stämman enligt 7 § eller bolagsordningen är skyldig att göra detta.

Det är vid bolagsstämman det beslutas om utbetalningen av vinstmedlen. Bolagsstämman får besluta att betala ut större belopp än styrelsen föreslagit eller godkänt endast om det står i lagen eller bolagsordningen att de är skyldiga att göra det.

Det mest förmånliga sättet att lyfta dividend som ägare är att lyfta 8 % av den totala nettoförmögenheten. Av dessa 8 % är 75 % skattefritt medan resterande 25 % är skattebelagt. Av den del som beskattas är skatteprocenten 30 % upp till 30 000 €, överstigande del beskattas med 34 %. Av den del som överstiger de förstnämnda 8 % är 75 % skattebelagd förvärvsinkomst, och återstående 25 % skattefria. (Skatteförvaltningen, 2017.)

8.2 Enskild näringsidkare

Som tidigare har nämnts så ansvarar en näringsidkare själv för hela verksamheten. Även om ägaren ansvarar med hela sin egendom för firman så bör man se till att firmans ekonomi hålls skilt från ägarens privata ekonomi. När firman väl kommer igång och börjar gå på vinst tillfaller vinsten i sin helhet ägaren. På samma sätt om firman gör förlust så står också ägaren för förlusterna i firman om räkenskapsperioden går på förlust. Vinster som görs i firman

förstorar ägarens kapitalinsats medan förluster i företaget minskar på kapitalinsatsen. (Kinkki, Hulkko, & Mäkinen, 1999, s. 64.)

Gällande vinstutdelningen är det viktigt att poängtera att det är enkelt i en firma. Vinst kan lyftas formfritt så länge det finns pengar på bankkontot. Det krävs inget bokslut eller mellanbokslut, så som i ett aktiebolag, vilket medför en stor skillnad mellan bolagsformerna. (Kinkki, Hulkko, & Mäkinen, 1999, s. 64.)

9 Beskattning

Beskattningen på de olika bolagsformerna skiljer sig mycket ifrån varandra då ett företags eller samfunds inkomstbeskattning beror på deras juridiska form. Skatteprocenten kan i en del fall vara progressiv och i andra fall är procenten fast. De lagar som reglerar beskattningen av inkomster är inkomstskattelagen, lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och inkomstskattelagen för gårdsbruk. Enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (NSL 24.6.1968/360) 4§ ”Skattepliktiga inkomster av näringsverksamhet äro de inkomster i penningar eller de förmåner med penningvärde, som erhållits i näringsverksamheten.” Detta betyder i praktiken att alla inkomster så som pengar eller förmåner som förtjänas inom verksamheten är skattepliktiga inkomster. (Skatteförvaltningen, 2016.)

9.1 Aktiebolag

Till skillnad från enskild näringsidkare är ett aktiebolag självständigt skatteskyldig och inkomsterna beskattas som inkomst för aktiebolaget. Detta betyder i praktiken att beskattningen för aktiebolaget inte påverkas av en enskild delägare. En företagare kan beskattas genom kapitalinkomst eller förvärvsinkomst En ägare blir personligt beskattad först då ägaren lyfter lön eller dividend från företaget. Skattesatsen för ett aktiebolag är 20 procent, den är inte progressiv som för en enskild näringsidkare utan är alltid samma oavsett aktiebolagets inkomster. Den beskattningsbara inkomsten för ett aktiebolag beräknas genom att dra av de avdragbara utgifterna från de skattepliktiga inkomsterna, alltså på företagets nettoförmögenhet. Om inkomsterna är större än utgifterna har företaget beskattningsbar inkomst, men om utgifterna är större än inkomsterna betyder det att företaget har gjort förlust. (Skatteförvaltningen, 2019.)

Tidigare år kunde ett aktiebolag ha tre olika förvärvskällor: förvärvskällan för näringsverksamhet, jordbrukets förvärvskälla och den personliga förvärvskällan. Från 1.1.2020 kom en lagändring att indelningen i olika förvärvskällor slopas. Enligt näringskattelagen (NSL 30.12.1992/1539) §2 *Den skattskyldiges rörelse och yrkesutövning utgör näringsverksamhetens förvärvskälla. Verksamhet som bedrivs av samfund med undantag av jordbruk, utgör näringsverksamhetens förvärvskälla.* Det betyder att då indelningen av förvärvskällor slopades beräknas samfundens inkomster enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet oavsett hurdan verksamhet samfundet bedriver. Undantaget är fortsättningsvis jordbruk. Efter att den nya lagen trädde i kraft finns det alltså två förvärvskällor för ett aktiebolag som nu är näringsverksamhetens förvärvskälla och jordbrukets förvärvskälla. (Skatteförvaltningen, 2020.)

9.2 Enskild näringsidkare

En enskild näringsidkare beskattas på samma basis av samtliga förvärvsinkomster och kapitalinkomster. (Tomperi, 2011, s. 194)

I enlighet med inkomstskattelagen (30.12.1992/1535) kap 1 §1

För förvärvsinkomst skall betalas skatt till staten, kommunen och församlingen. För kapitalinkomst ska betalas skatt till staten. Kommunernas rätt till avkastningen av beskattningen av kapitalinkomster beaktas vid fördelningen av skatteinkomsterna så som föreskrivs nedan i denna lag och i lagen om skatteuppbörd

Det betyder att den delen som är förvärvsinkomst som har progressiv skatt så innehåller den skattesatsen procenter som går till staten, kommunen och till kyrkan. Skatten för kapitalinkomsten så går enbart till staten.

I enlighet med inkomstskattelagen (ISL, 30.12.1992/1535) §38

Företagsinkomst enligt 30 § som ska fördelas betraktas såsom kapitalinkomst upp till ett belopp som motsvarar en 20 procents årlig avkastning på den nettoförmögenhet som vid utgången av det föregående kalenderåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket. På yrkande som den skattskyldige eller företagarmakar framställer innan beskattningen för skatteåret har slutförts betraktas såsom kapitalinkomstandel av den företagsinkomst som ska fördelas likväl ett belopp som motsvarar en 10 procents årlig avkastning. Har den

skattskyldige under skatteåret inlett näringsverksamhet eller jordbruk, räknas kapitalinkomstandelen enligt den nettoförmögenhet som vid utgången av skatteåret hörde till näringsverksamheten eller jordbruket.

Kapitalinkomsten är alltså beroende av den nettoförmögenhet och de utbetalda löner som vid utgången av föregående beskattningsår hör till näringsverksamheten. Företagaren eller företagarmakar kan också välja om den företagarkomst som ska fördelas alternativt är ett belopp som motsvarar 10 % av beräkningsgrunden som kapitalinkomst. Detta betyder att om företagaren har en vinst på 10 000 euro kan 10 %, alltså 1000 euro, av den räknas med som kapitalinkomst och de resterande 9000 euro är förvärvsinkomst. Företagaren kan också välja att räkna allt som förvärvsinkomst. Företagaren får själv beräkna och bestämma vilket alternativ som är det mest fördelaktiga. Om inkomsten däremot innehåller överlåtelsevinster av anläggningstillgångar, skall minst det beloppet beskattas som kapitalinkomst. Den övriga inkomsten av näringsverksamheten är förvärvsinkomst. (Tomperi, 2011, ss. 194-196.)

Nettoförmögenheten räknas ut genom att först ta företagets tillgångar för att sedan dra bort skulderna. Som tillgångarna för företagets nettoförmögenhet räknas endast de tillgångar som är tillgängliga för näringsverksamheten. Exempel på tillgångar som hör till näringsverksamheten är maskiner och inventarier, lager, kundfordringar samt företagets kassa. Till tillgångarna för en enskild näringsidkare ska också 30% av årets betalda löner räknas med. Det som dock inte hör till tillgångarna för en enskild näringsidkare är bankkontot. Företaget kassan räknas som en tillgångarna medan summan på företagets bankkonto inte får räknas som en tillgång. Detta är en viktig detalj att komma ihåg då nettoförmögenheten räknas fram, det enkelt kan förväxlas och därmed bli fel resultat. (Skatteförvaltningen, 2016.)

Endast de skulder som hör till näringsverksamheten dras från tillgångarna. Om skulderna är större än tillgångarna så blir nettoförmögenheten noll och då kan verksamheten bara beskattas i sin helhet som förvärvsinkomst. Till skulderna räknas till exempel lån och leverantörsskulder. (Skatteförvaltningen, 2016.)

Kapitalinkomsterna beskattas med 30 % upp till 30 000 €, medan för den del som överskrider 30 000 € beskattas 34 %. Förvärvsinkomsterna beskattas enligt progressiv beskattning, vilket betyder att skatteprocenten höjs i takt med att den skattepliktiga inkomsten ökar. Privatpersoner betalar inkomstskatt också för sina skattepliktiga förvärvsinkomster till staten enligt den progressiva inkomstskalan. Den skalan finns i lagen om inkomstskatteskalan som riksdagen fastställer och justerar årligen. (Skatteförvaltningen, 2017.)

Om firman drivs av makar särbeskattas de för sina inkomster och förmögenheter. I enlighet med inkomstskattelagen (ISL, 30.12.1992/1535) §14

Makar beskattas vid stats- och kommunalbeskattningen såsom särskilda skattskyldiga på basis av de inkomster som de har förvärvat. Om makarna gemensamt bedriver näringsverksamhet eller jordbruk, skall förvärvsinkomstandelen av den företagsinkomst som avses i 30 § fördelas mellan makarna i förhållande till deras arbetsinsats. Om inte något annat visas, anses makarnas arbetsinsats vara lika stor. Företagsmakarnas kapitalinkomstandel av företagsinkomsten fördelas mellan makarna enligt den andel de har i den nettoförmögenhet som hänför sig till verksamheten. Om inte något annat visas, anses makarnas andelar vara lika stora.

Detta innebär att makar som tillsammans bedriver verksamheten tvingas fördela företagsinkomsten mellan dem båda och beskattas som bådass inkomst. Förvärvsinkomstandelen kan delas upp mellan makarnas arbetsinsats inom företaget. Kapitalinkomstandelarna fördelas mellan makarna enligt deras ägarandelar av den nettoförmögenhet som hör till rörelsen. Makarnas andelar av kapitalinkomsten och förvärvsinkomsten anses vara lika stora om ingen utredning om arbetsinsatsen visas.

10 Samarbetsföretag

För att få en bredare syn på detta examensarbete valde vi att försöka komma i kontakt med en enskild näringsidkare som gått i tankarna att övergå till aktiebolag. Genom att lägga ut information om vårt arbete och våra tankar på sociala medierna Facebook och LinkedIn kom vi i kontakt med en del intresserade företagare. Kraven vi önskade att företaget skulle uppfylla var att verksamheten hade varit igång under åtminstone några år, samt en omsättning högre än 20 000 euro. Detta för att vi på ett enklare och mer riktgivande vis skulle ha möjlighet att beräkna faktiska skillnader mellan enskild näringsidkare och aktiebolag.

En av företagarna som hörde av sig till oss var Sandra Karlsson. Karlsson driver sedan några år tillbaka frisörsalongen Adolfines på Åland, och har under de senaste åren haft funderingar kring att övergå till aktiebolag men inte haft kunskapen att göra det på egen hand. Salongen hade 2019 en omsättning på drygt 43 000 euro och de övriga rörelseintäkterna uppgick till nästan 6 000 euro, vilket passade vårt arbete väl. Företagets kostnader 2019 uppgick till

omkring 13 000 euro, och främmande kapital uppgår till ungefär 9 300 euro. Skatten som betalades under året uppgick till 5 500 €. Räkenskapsperiodens resultat landade på omkring 21 000 €. De beräkningar som görs är baserade på salongens bokslut år 2019.

11 Business Model Canvas

Oberoende företagsform eller storlek på företag krävs alltid en genomtänkt affärsplan. I detta arbete har vi valt att lyfta fram Business Model Canvas. Modellen är en välkänd affärsmodell som går att applicera på många olika typer av verksamheter.

Finansiärer och banker kräver ofta någon typ av affärsplan vid finansiering och lån, vilket de allra flesta företag någon gång står inför. Också andra typer av ägare och intressenter kan ha intresse i ett företags affärsplan. Det viktigaste är dock att ägaren eller ägarna själva har en hållbar plan att förhålla sig till, både i lätta och svåra tider. Nedan beskrivs Business Model Canvas, förenklat, men fortfarande i sin helhet. För att sedan få en överskådlig bild av modellen kommer den att kopplas ihop med arbetets samarbetsföretag.

En affärsmodell används för att beskriva hur ett företag skapar, levererar och fångar ett värde för sin målgrupp med antingen företagets befintliga verksamhet eller affärsidé. Med hjälp av en bra affärsmodell kan företag skapa en sorts kretslopp. Företaget producerar en produkt av värde för sin specifika kundgrupp, kundgruppen i sin tur anser produkten vara tillräckligt värdefull för att köpa den, förhoppningsvis flera gånger om, vilket i sin tur skapar möjligheter för företaget att fortsätta produktionen. (Nystartad, 2020.)

Business Model Canvas skapades 2005 av Alexander Osterwalder och är ett verktyg för att skapa en affärsmodell. Avsikten är att för att förstå sin affärsmodell på ett enkelt och strukturerat sätt. Genom att använda denna affärsmodell kan insikter om vilken eller vilka företagets målgrupper är, vilka distributionskanaler som används, hur företaget tjänar pengar, men framförallt vilket värde målgruppen erbjuds. (Design a better business, 2020.)

11.1 Modellens olika delar

I affärsmodellen Business Model Canvas beskrivs ett företags verksamhet i nio olika delar. De olika delarna är värdeerbjudande, kundrelationer, kundsegment, distribution, nyckelpartners, nyckelaktiviteter, nyckelresurser, kostnader och intäkter. (Nystartad, 2020.)

Värdeerbjudande handlar om att fundera kring vad företaget riktigt gör, och framförallt erbjuder för värde. Här beskrivs erbjudandet samt hur det skapar ett värde för just detta företags kundgrupp. (Nystartad, 2020.)

Kundrelationer handlar just om relationerna till företagets kunder. Hur kan företaget eller produkten bli attraktivt för kunderna? Produkten kan ha ett värde för en målgrupp och ett annat värde för en annan vilket betyder att företaget kan ha flera målgrupper att rikta sig till. (Nystartad, 2020.)

Efter att kundrelationerna har definierats är det kundsegment som ska specificeras. Vilken eller vilka är det målgrupper som kom fram under steget innan? Genom att undersöka sitt kundsegment och få fram så detaljerade uppgifter om det som möjligt kommer affärsmodellen göra större nytta. (Nystartad, 2020.)

Distributionen handlar i sin helhet om hur produkten eller tjänsten ska levereras till företagets kunder. Säljs varan i en fysisk butik, eller är det kanske en tjänst som säljs online? (Nystartad, 2020.)

I vissa fall är det både mer effektivt och billigare att ha någon annan att ta hand om en del av ett företags aktiviteter, dessa är de så kallade nyckelpartners. En nyckelpartner kan vara allt från en underleverantör till en extern konsult av vilket slag som helst. De allra flesta företag är i behov av någon typ av nyckelpartner. (Nystartad, 2020.)

Vilken är nyckelaktiviteten för företaget? En nyckelaktivitet kan komma att vara allt från själva produktionen, distributionen, outsourcing, utveckling, eller egentligen vad som helst. Det som behöver funderas kring är helt enkelt vilken nyckelaktivitet som företaget behöver kunna leverera till sin målgrupp. (Nystartad, 2020.)

Nyckelresurserna i ett företag handlar om lönsamhet och hur företaget ska göra för att generera pengar. En nyckelresurs kan bland annat vara ett patent, personal, ett varumärke eller en maskin. Vilka resurser krävs för att företaget ska kunna leverera sin tjänst, produkt eller idé till sin målgrupp? (Nystartad, 2020.)

Alla verksamheter har någon typ av kostnad. Här är det inte fokus på att kalkylera kostnaderna, utan istället specificera vilka de är. (Nystartad, 2020.)

En fungerande verksamhet har inte bara kostnader utan också intäkter. Samma sak gäller här som vi föregående punkt. Fokus ligger här på att specificera företagets intäkter och vad de kan generera snarare än hur stora de är. (Nystartad, 2020.)

11.2 Affärsmodellen och samarbetsföretaget

Ett bra sätt att börja arbetet med att bygga upp Business Model Canvas är att göra det praktiskt med en färdig modell, antingen en digital eller i pappersformat. I detta arbete har vi valt att göra den digitalt för att enklare kunna visa och beskriva hur vi tänkt.

Figur 1 Business Model Canvas för Adolfines

En av de viktigaste delarna för varje företag att fundera kring är värdeerbjudandet, vad erbjuder företaget egentligen sina kunder? I Adolfines fall, som beskrivs i figur 1, är det frisörtjänster, både klippning och färgning. En del människor går till frisören endast som ett måste, andra för att känna sig fina eller kanske är ute efter en förändring. Relationerna till kunderna varierar därför också, en del kunder är nöjda med tjänsten och går plikttroget alltid tillbaka, medan andra kanske bara kommer en gång. Även en kund som bara besöker just denna frisörsalong en gång behöver inte vara missnöjd, utan kan bero på många olika faktorer.

För att en verksamhet ska fortskrida är den beroende av partners. I Adolfines fall är det främst leverantörer men också bank, försäkringar och eventuella anställda. Nyckelaktiviteter och nyckelresurser går i detta fall hand i hand, i en liten verksamhet som denna täcker de långt samma saker. Genom sociala medier, word-of-mouth och fysisk marknadsföring distribueras Adolfines verksamhet. Genom dessa tre källor nås samtliga kunder vilket betyder att kundgruppen är väldigt bred och varierad. Viktiga delar av denna modell är förstås också intäkter och kostnader. Intäkterna är direktbetalning från salongens kunder, medan kostnaderna är mer varierande och kan vara allt från nya maskiner till förbrukningsmaterial och hyra.

Genom denna modell har vi nu skapat en helhetsbild av Adolfines verksamhet. Denna modell fokuserar dock endast ytligt, men kan vara till stor hjälp för att förstå och utveckla ett företag.

12 Intervjuer

Redan innan detta arbete började förstod vi att intervjuer inom företagsvärlden skulle ge oss en bredare förståelse samt en bättre översikt vad gäller hela handboken. Tankarna gick kring vilken yrkesgrupp eller vilken del av företagande vi skulle inrikta oss på, och vi kunde ganska snart bestämma oss för finansiering. Vi anser att finansieringen är en stor del av att vara företagare och något som alla företagare någon gång kommer i kontakt med, och tyckte därför det var en tillräckligt betydande del för att gräva djupare i. Vi ansåg att både privatägda banker och statligt ägda Finnvera hade så pass stort inflytande på företag att vi därför skickade iväg förfrågningar om att få intervjua personer vid båda typer av organisationer. Responsen kom snabbt och vi fick möjlighet att både intervjua en person i ledningsposition vid Finnvera i Åbo, samt Jan Nygård vid Danske Bank i Åbo.

12.1 Intervju med person i ledningsposition hos Finnvera

I samband med intervjun med en respondent i ledningsposition hos Finnvera i Åbo konstaterades att aktiebolag med en ägare och enskilda näringsidkare behandlas på ungefär samma grunder. Vad gäller finansieringen är det ingen skillnad om företagsformen är enskild näringsidkare eller aktiebolag.

Respondenten poängterar att Finnvera främst går in i företag som är mitt uppe i utveckling, förändring och finansiering. Lån för en löpande verksamhet hör till bankerna.

Vad gäller den nya lagen om aktiekapital menar respondenten att de inte har sett någon större andel aktiebolag under de månader lagen varit i kraft, än vad de sett tidigare. Dock menar hon att pengarna ändå gärna får finnas där, då en buffert ger en större säkerhet samt ett större förtroende.

Finnvera är ett statligt ägt, offentligt finansieringsföretag som främst erbjuder lån och garantier. Finnvera kommer oftast in i bilden då bolagsformen är bestämd, samt en färdig produkt eller tjänst är så gott som fastställd, dock utesluts inte företag som ännu inte har en bestämd affärsbetäckning. En ansökan om finansiering kan behandlas innan, men en registrering i handelsregistret krävs innan medel betalas ut. Deras främsta tjänst är finansiering och fungerar därför inte i första hand som rådgivare. Kunderna består av allt från startup och mikroföretag till små- och mellanstora företag, men figurerar också vid företagsköp samt ägarbyten. Finnvera finansierar därför företag med omsättning från 0 EUR till 50 miljoner EUR eller balansomslutningen 43 miljoner EUR, då företagsklassen medelstora företag går inom det spannet. Företag med större omsättning utesluts inte, men behandlas med speciella villkor.

För att en finansiering ska accepteras krävs dokument från antingen den enskilda näringsidkaren eller ägaren i aktiebolaget. Så som affärsplan, framtidsprognos, risk- och möjlighetsanalys samt CV eller tidigare erfarenheter, sam tidigare kredituppgifter är en del av de dokument de kräver för att kunna göra en helhetsbedömning. Är det istället frågan om ett företagsköp krävs bokslut från det företag det rör sig om. Vid ett redan etablerat företag krävs bokslut, samt en eventuell affärsplan över både företaget i sig och hur den nya investeringen ska användas samt betalas av. Uppgifter kring bidrag eller finansiering från andra offentliga institutioner, exempelvis Business Finland, krävs också för att göra en rättvis bedömning. Ett företag kan inte vara till alltför stor del finansierat av offentliga medel.

I de allra flesta fall sker ett samarbete mellan Finnvera och en bank. Respondenten menar att det sällan är Finnvera själv som står för finansiering, utan delar upp det till hälften med den bank det är fråga om. Viktigt att poängtera är också att Finnvera inte på något vis ska konkurrera med bankerna, endast samarbeta.

Under årens lopp har Finnveras verksamhet förändrats och utvecklats från att tidigare beviljat mer lån, till att idag utföra mer garantier. En av de nya produkterna kallas begynnelseborgen och handlar om ett avtal mellan Finnvera och de flesta finländska banker. Avtalet går ut på att företagaren endast kontaktar sin bank samt lämnar in samtliga av de dokument som krävs till banken, som sedan i sin tur tar kontakt med Finnvera. Finnveras

roll blir att borga lånet upp till 80 %, där maximibeloppet är 100 000 EUR. Denna process tar mellan två och tre dagar för Finnvera att besluta om. Proprieborgen från företagets ägare appliceras på aktiebolag i spannet 3 000 EUR till maximi 20 000 EUR. En fastighet som hör till företagsverksamheten kan fungera som borgen, dock aldrig en privat fastighet vad gäller aktiebolag.

En tidigare finansiering hos Finnvera utesluter inte ett företag att i ett senare skede igen ansöka om ny finansierings- eller garantihjälp. Vid kontolimiter framkommer inte heller någon skillnad mellan enskilda näringsidkare och aktiebolag.

Rent finansieringsmässigt ser Finnvera inte annorlunda på ett aktiebolag och en enskild näringsidkare. Dock är det betydligt mer förmånligt att vara aktiebolag då man som högst ansvarar för proprieborgen om ett belopp på 20 000 EUR.

12.2 Intervju med Jan Nygård hos Danske Bank

För att få en övergripande jämförelse av hur Finnvera respektive en bank ser på finansiering av enskilda näringsidkare och aktiebolag valde vi att kontakta Jan Nygård. Nygård arbetar som arbetar som Head of Large Corporates vid Danske Bank i Åbo, och valde att ställa upp till hjälp i vårt arbete.

Danske Bank är en universalbank vilket betyder att de erbjuder tjänster till hela spannet från småföretag till de största bolagen och institutionerna som finns på deras marknad. Banken strävar hela tiden mot att kunna erbjuda alla de efterfrågade tjänster som uppstår, oberoende av storleken på företaget som önskar denna tjänst.

Nygård börjar med att påpeka att Danske Bank inte ser några skillnader mellan aktiebolag och enskild näringsidkare då det kommer till tjänsteutbud. Så länge företaget har ett FO-nummer anses det vara ett företag och klassificeras då automatiskt som en företagskund. Samtliga tjänster erbjuds till båda bolagsformer, dock varierar behovet från företag till företag. Skulle en enskild näringsidkare bestämma sig för att byta bolagsform skulle övergången till aktiebolag inte göra skillnad inom banken. Det enda banken kräver är att samtliga beslut från till exempel patent- och registerstyrelsen om ändringen vidarebefordras till banken.

Ägare i små aktiebolag måste allt som oftast ingå en personborgen. Privatpersonen blir alltså en typ av borgenär. Detta krav ställs på grund av risker banken kan stå inför efter att ett lån beviljats till ett småföretag. Klarar inte bolaget av att återbetala sina skulder kommer bolaget

att likvideras och tillgångarna säljas, för att på så vis få loss pengar för att kunna betala bland annat banken, skatteförvaltningen och leverantörer. Finns det vid det här laget en borgensförbindelse mellan lånet och en privatperson, är det privatpersonens egen förmögenhet som i många fall står för de kostnader som ännu inte återbetalats. Vad gäller en enskild näringsidkare är ägaren alltid personligt ansvarig, inga aktier eller borgen finns som uppbackning för skulderna.

Vad gäller ett företags storlek menar Nygård att det inte finns någon nedre gräns för finansiering. Dock sker det väldigt sällan att Danske Bank går in för att finansiera ett startup. Detta på grund av att allting endast handlar om prognoser vilket leder till osäkerhet och därför en risk för banken. Nygård menar att detta område mera rör Finnvera och deras verksamhet. Nygård påpekar att finansiering av ett startup inte är affärsbankens primära syfte. Även om en rullande omsättning enligt Nygård själv är ”tusen gånger bättre”, menar han samtidigt att det inte krävs en viss summa omsättning för att ett företag ska vara intressant inom finansieringsaspekten.

Som förklaring till detta berättar Nygård om ett värderingssystem, en typ av klassificering som alla bankers kunder måste ha. I de fall det inte finns något tidigare bokslut är det svårt för en bank att ge en så kallad rating, värdering. Varje enskild kundvärdering måste vara tillräckligt bra för att bankerna ska få lov att finansiera en specifik kund. Detta på grund av bankernas position i samhället där de övervakas av flera olika instanser och reglementen, med sina grunder i lagstiftningen. Bryter banken mot dessa regler kan i värsta fall banktillståndet tas bort. Detta även om det allra flesta banker är privatägda och börsnoterade, institutionerna kontrollerar dem hårt. Varje kund måste alltså ha en viss rating för att vara finansierbar och godkänd rating. Dessa värderingar bevisas utefter en historia, i ett företag blir det alltså ett bokslut. Nygård menar att det händer att Danske Bank är med i ett startup som finansiär, men det förekommer sällan och är då oftast vid speciella omständigheter. Nygård påpekar igen att bankens risk i finansieringen ska vara minimal, vilket gör att till exempel investerar eller företag som Finnvera kommer in och står för riskerna.

13 Uträkningar

För att enklare se och förklara de matematiska skillnaderna mellan aktiebolag och enskild näringsidkare har vi gjort upp olika kalkyler. De faktorer vi främst beräknat är hur de olika bolagsformerna skiljer sig vad gäller beskattningen samt vilka skillnader som gäller då ägaren ska lyfta lön. Vi vet redan på förhand att det finns skillnader mellan en enskild

näringsidkare och en ägare i ett aktiebolag då lön ska lyftas, men hur mycket går egentligen till skatt och hur mycket pengar kan lyftas för att maximera nettolönen?

Som vi tidigare kommit fram till och redogjort för kan man som enskildnäringsidkare inte göra så mycket angående skatt och skatteplanering. Vinsten beskattas progressivt enligt företagets resultat samt enligt företagarens skatteprocent. I ett aktiebolag betalar företaget en fast skatteprocent på 20 %. Detta kommer speciellt fram då vinsten i ett bolag ökar, aktiebolaget står kvar vid 20 % medan den enskilda näringsidkarens skatt ökar i takt med vinsten. Vad gäller aktiebolag finns det däremot mycket större möjligheter att planera ägarens skatt. Som ägare finns det alternativ både att lyfta pengar som vanlig lön eller som dividender, vilket gör att planerandet av maximalt stort uttag till minsta möjliga skatt är genomförbart.

I uträkningarna har vi endast koncentrerat oss på att framvisa skillnaderna i beskattningen och lönerna. Vi har inte räknat med pensionskostnader och andra kostnader som förekommer i båda företagsformerna. Detta för att göra det så tydligt som möjligt, och därför endast tittat på de punkter som skiljer företagsformerna åt.

13.1 Företagsbeskattning

Beskattningen av de två formerna skiljer sig mycket från varandra. Skatteprocenten i ett aktiebolag är 20 % och stannar som där oavsett hur mycket företaget förtjänar. Som enskild näringsidkare är det den progressiva skatteprocenten som tillämpas. Eftersom den är progressiv stiger den i takt med företagets resultat.

13.1.1 Enskild näringsidkare

Då man vill beräkna andel nettovinst och andel skatt måste man först besluta om att behålla allt i sin helhet som förvärvsinkomst eller ej. Alternativet är att ha en del som kapitalinkomst och resterande del som förvärvsinkomst. Väljs alternativet att dela inkomsten i kapitalinkomst och förvärvsinkomst måste först och främst nettoförmögenheten beräknas. Detta görs för att fastställa hur stor del av inkomsten som hör till kapitalinkomst. Som tidigare har beskrivits dras skulderna bort från tillgångarna, och får på så vis fram företagets nettoförmögenhet. Figuren nedan visar hur vi tagit posterna för tillgångar och skulder ur företagets bokslut och beräknat företagets nettoförmögenhet. I resultatet ingår kostnader för FöPL, därför är den inte skilt specificerad i uträkningen. FöPL betalas oberoende om pengar lyfts eller ej.

Maskiner o inventarier	1 612,83		
Material och förnödenheter	12 211,90	Lån	6 536,69
Kundfodringar	518,56	Leverantörsskulder	1 066,45
Kassa	29,90	övriga skulder	1 745,17
Tillgångar totalt	14 373,19	Skulder totalt	9 348,31

Tillgångar - skulder = Nettoförmögenhet

Nettoförmögenhet **5 024,88**

Figur 2 Uträkning av nettoförmögenheten för företaget Adolfines

Normalt är 20 % av nettoförmögenheten kapitalinkomst, men det är också möjligt att bara använda 10 % om så önskas. Vi har beräknat båda alternativen, men också ett alternativ som endast beskattas som förvärvsinkomst. Här har vi räknat med 30 % i kapitalskatt eftersom kapitalinkomsten inte överstiger 30 000 euro.

Kapitalinkomst 20%	1 004,98		
Vinst före skatt (2019)	26 622,33		
Kapitalinkomst	1 004,98		
Förvärvsinkomst	25 617,35	Skatt	
Skatt för kapitalinkomst 30%	301,49	301,49	
Skatt för kapitalinkomst 34%		0,00	
Förvärvsinkomstskatt 21,63%	5 540,37	5 540,37	
Nettoinkomst	20 780,47	5 841,86	Skatt att betala
Nettolön/månad	1 731,71		

Figur 3 Uträkning med kapitalinkomst 20%

Kapitalinkomst 10%	502,49		
Vinst före skatt (2019)	26 622,33		
Kapitalinkomst	502,49		
Förvärvsinkomst	26 119,84	Skatt	
Skatt för kapitalinkomst 30%	150,75	150,75	
Skatt för kapitalinkomst 34%		0,00	
Förvärvsinkomstskatt 21,63%	5 649,04	5 649,04	
Nettoinkomst	20 822,54	5 799,79	Skatt att betala
Nettolön/månad	1 735,21		

Figur 4 Uträkning med kapitalinkomst 10 %

Endast som förvärvsinkomst

Vinst före skatt (2019)	26 622,33	Skatt
Förvärvsinkomstskatt 21,63%	5 757,72	5 757,72
Nettoinkomst	20 864,61	5 757,72 Skatt att betala
Nettolön/månad	1 738,72	

Figur 5 Uträkning i sin helhet som förvärvsinkomst

Eftersom den största delen är förvärvsinkomst måste skatteprocenten beräknas för att veta hur mycket skatt som ska betalas. I den skatten ingår statsskatt, kommunalskatt, kyrkoskatt och sjukförsäkringsavgift.

För att räkna ut statsskatten finns det en inkomstskatteskala som skatteförvaltningen fastställer. Den baserar sig på inkomsten och har olika gränser därefter. Den summan man får baserat på de olika gränserna delas med hela inkomsten för att få statsskattens procentantal. För varje gräns är det en summa som ska betalas som är skatt, om det överstiger den nedre gränsen är det den summan plus ytterligare en viss procent som ska räknas med. (Skatteförvaltningen, 2019.)

Under 17 600 euro är det 8 euro som ska delas, mellan 17 600 och 26 400 euro är det 8 euro + 6 procent av det som överstiger 17 600 euro. Om inkomsten överstiger 26 400 euro så är det 536 euro + 17,25 % ända upp till 43 500 euro. Följande gräns är mellan 43 500 och 76 100 euro som är 3 485,75 euro + 21,25 % och sista gränsen är 76 100 euro och framåt och då är det 10413,25 + 31,25 %. (Skatteförvaltningen, 2019.)

Det företag som vars bokslut vi använde går bara upp till 26 622,33 euro. Vi kalkylerade även fram ett scenario om summan skulle stiga till 60 000 euro. Detta scenario kommer lite längre fram i arbetet och gjordes för att påvisa skillnaderna.

Eftersom det företag vi räknar om finns i Mariefhamn på Åland använder vi Mariehamns kommunalskatt som är 17,25 %. Kyrkoskatten är 1,45 % för Evangeliska-Lutherska kyrkan och sjukförsäkringsavgiften var enligt skatteförvaltningens direktiv 0,77 %. (Skatteförvaltningen, 2019; Mariehamns stad, 2019)

Då de olika procenten räknas ihop kommer vi fram till vad skatteprocenten är för förvärvsinkomsten.

6 %		17 600-26 400
17,25 %	574,35	26 400-43 500 222,33 x 17,25% + 536 = 574,35
	574,35	
	2,16 %	Statsskatt
	17,25 %	Mariehams kommunalskatt
	1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.
	0,77 %	Sjukförs.avgift
	21,63 %	Skatteprocent

Figur 6 Uträkning för skatteprocenten för förvärvsinkomst

13.1.2 Aktiebolag

Beskattningen för ett aktiebolag är enklare att beräkna än för en enskild näringsidkare. Beskattningen av ett aktiebolag är en fast samfundsskatt om 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Samfundsskatten delas upp i två delar till de två beskattarna staten och kommunen. Den del av samfundsskatten som gick till staten skatteåret 2019 var 68,7 %. Denna del är den permanenta utdelningsandelen för samfundskatteintäkter, och de övriga 31,3 % gick till kommunerna. (Finansministeriet, 2019.)

Uträkningen nedan har vi tagit från bokslutet för år 2019. Vi har använt oss av posten vinsten före skatter samt skatteprocenten för samfund. På detta sätt har vi beräknat vad nettovinsten skulle vara i företaget Adolfines om det skulle vara ett aktiebolag.

Vinst före skatt	26 622,33
20% samfundsskatt	5 324,47
Nettoinkomst	21 297,86

Figur 7 Uträkning av beskattningen om företaget skulle vara ett aktiebolag

En enskild näringsidkare kan vid det här laget lyfta pengar när som helst, medan ägaren för ett aktiebolag ännu inte lyft något alls.

13.2 Scenario om resultatet stiger till 60 000 euro

För att få ett bredare perspektiv beräknades ett scenario där företagets resultat skulle stiga till 60 000 euro. Detta gjordes för att visa hur mycket det skiljer sig mellan de två olika formerna då inkomsterna stiger. Redan i de tidigare beräkningarna syns skillnad, men vi ville visa hur stor skillnaden faktiskt kan bli väldigt snabbt.

13.2.1 Enskild näringsidkare

I de här uträkningar har vi använt samma uträkning för nettoförmögenheten som i figur 2. Här har vi också räknat ut kapitalinkomsten som 20 %, 10 % och om den i sin helhet beskattas som förvärvsinkomst. I de här uträkningarna har vi gjort på samma sätt som i figur 6 för att räkna ut den progressiva skatten. Enda skillnaden är att eftersom inkomsten stiger till 60 000 euro har vi tagit med den tredje gränsen för att räkna ut statsskatten. Detta ses nedan i figur 8. Här påvisas snabbt hur mycket den progressiva skatteprocenten stiger då inkomsten stiger.

6 %	17 600-26 400	
17,25 %	26 400-43 500	
21,25 %	43 500-76 100	$16\,500 \times 21,25\% + 3\,485,75 = 6\,992$
6 992,00		
11,65 %	Statsskatt	
17,25 %	Mariehamns komunal skatt	
1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.	
0,77 %	Sjukförs.avgift	
31,12 %	Skatteprocent	

Figur 8 Uträkning för skatteprocenten för förvärvsinkomst om inkomsten är 60 000 €

I de här uträkningarna har vi använt skatteprocenten som vi räknade ut i figur 8. Detta gjordes för att räkna ut hur mycket som går till skatt och hur mycket som är nettoinkomster när man som enskild näringsidkare har en inkomst på 60 000 euro.

Kapitalinkomst 20%	1 004,98	
Vinst före skatt	60 000,00	
Kapitalinkomst	1 004,98	
Förvärvsinkomst	58 995,02	Skatt
Skatt för kapitalinkomst 30%	175,84	175,84
Skatt för kapitalinkomst 34%		0,00
Förvärvsinkomstskatt 31,12%	18 361,22	18 361,22
Nettoinkomst	41 462,95	<u>18 537,05 Skatt att betala</u>

Figur 9 Uträkning med 20 % kapitalinkomst med inkomster för 60 000 €

Kapitalinkomst 10%	502,49		
Vinst före skatt	60 000,00		
Kapitalinkomst	502,49		
Förvärvsinkomst	59 497,51	Skatt	
Skatt för kapitalinkomst 30%	150,75	150,75	
Skatt för kapitalinkomst 34%		0,00	
Förvärvsinkomstskatt 31,12%	18 517,61	18 517,61	
Nettoinkomst	41 331,64	18 668,36	Skatt att betala

Figur 10 Uträkning med 10 % kapitalinkomst med inkomster för 60 000 €

Endast som förvärvsinkomst

Vinst före skatt	60 000,00	Skatt	
Förvärvsinkomstskatt 31,12%	18 674,00	18 674,00	
Nettoinkomst	41 326,00	18 674,00	Skatt att betala

Figur 11 Uträkning i sin helhet som förvärvsinkomster med inkomst för 60 000 €

13.2.2 Aktiebolag

Som vi tidigare har nämnt beskattas ett aktiebolag endast med den fasta procenten för samfund om 20 %. På grund av detta ser man tydligt hur stor skillnaden är mellan de två formerna då inkomsten stiger.

Vinst före skatt	60 000,00	Skatt	
20% samfundsskatt	12 000,00	12 000,00	
Nettoinkomst	48 000,00	12 000,00	Skatt att betala

Figur 12 Uträkning för ett aktiebolag om inkomsten skulle vara 60 000 €

13.3 Löner och dividender

När ägaren i ett aktiebolag ska ta ut lön från företaget finns det olika sätt att göra det på. Beroende på vad vilket sätt man väljer att göra är det möjligt minimera skatterna för det pengar som lyfts. Som enskild näringsidkare finns inte samma typ av alternativ. Enskild näringsidkare

Som vi tidigare nämnt beskattas man som enskild näringsidkare på hela inkomsten som företaget förtjänar. Även nämnt är att lönen som lyfts ur företaget lyfts som privatuttag och inte beskattas skilt. Därav behöver vi inte göra skilda beräkning för detta. I resultatet ingår kostnader för FöPL, därför är den inte heller här skilt specificerad i uträkningarna. Precis som i fallet som enskild näringsidkare betalas FöPL oberoende om pengar lyfts eller ej.

13.3.1 Aktiebolag

När en ägare i ett aktiebolag ska lyfta pengar ur bolaget kan hen välja olika alternativ gällande hur pengarna ska lyftas. Pengarna kan lyftas som endast dividend, som endast lön eller som både dividend och lön. Allt är beroende på vad ägaren vill göra och vilket sätt som är det mest förmånliga.

I den här uträkningen frågade vi företagaren hur mycket lön hon upplever att hon behöver per månad, och beräknade därefter ut vilket resultat som krävs för att den summan ska bli möjlig nettolön. De tre olika sätten är beräknade på basis av en månadslön på ungefär 1 680 €, netto. Vi har använt samma uträkningar som i figur 2 för att räkna ut nettoförmögenheten. För att få fram den progressiva skatten för förvärvsinkomsterna har vi använt en likadan uträkning som i figur 6. Alla de olika sätt som beräknas har en egen uträkning för förvärvsinkomstskatten.

Vi började med att räkna ut alternativet om att bara lyfta dividend för hela året och inte alls lyfta lön. För att få en startpunkt för uträkningen togs från bokslutet vinsten före skatt och räknade därefter bort samfundsskatten för att få en nettovinst.

För att räkna ut kapitalinkomstdividenden beräknas nettoförmögenheten, från den är sedan 8 % kapitalinkomstdividend. Skattefria delen av kapitalinkomstdividenden är 75 % och den skattebelagda delen är 25 %. Skatteprocenten för den skattebelagda delen är 30 % upp till 30 000 euro, för det som överstiger 30 000 euro är den 34 %.

Om mer dividend än 8 % lyfts är det som överstiger 8 % förvärvsinkomstdividend. Den delen är 75 % skattebelagd och beskattas enligt den progressiva skatten. Resterande 25 % är skattefritt. När allt detta var uträknat behövde vi räkna ut den progressiva skatteprocenten. Eftersom den 75 % skattebelagda delen inte överstiger 17 600 euro utan blir på 17 398,51 euro blir den endast 8 euro då skattesatsen räknas ut.

Förvärsinkomst skatteprocent för dividend		
6 %	8,00	17 600-26 400
17,25 %	0,00	26 400-43 500
	8,00	
	0,05 %	Statsskatt
	17,25 %	Mariehamns komunal skatt
	1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.
	0,77 %	Sjukförs. avgift
	19,52 %	Skatteprocent

Figur 13 Uträkning av skatteprocenten för förvärsinkomster för dividend

Då skatteprocenten var uträknad kunde vi räkna ut den månatliga lönen för det resultat vi tog från företagets bokslut. För att få den månatliga lönen till ungefär 1680 euro justerade vi bara resultatet för att få lönen till rätt summa.

Utan lön endast dividend		
Vinst före skatt	29 500,00	
20% skatt	5 900,00	
Nettovinst	23 600,00	
8% kapitalinkomstdividend	401,99	
Skattefri dividend	301,49	
Skattebelagd dividend	100,50	
Kapitalinkomstdividendskatt 30%	30,15	
Nettokapitalinkomstdividend	70,35	
Förvärsinkomstdividend	23 198,01	
Skattefri dividend 25%	5 799,50	
Skattebelagd dividend 75%	17 398,51	
Förvärsinkomstdividend skatt 19,52%	3 395,49	
Nettoförvärsinkomstdividend	14 003,02	
Nettoårslön	20 174,36	
	1 681,20	
		Skatt
		5 900,00 Samfundsskatt
		30,15 Kapitalinkomstdividendskatt
		3 395,49 Förvärsinkomstdividend skatt
		9 325,64 Skatt att betala/år

Figur 14 Uträkning utan lön endast dividend

Följande uträkning beräknades som om endast vanlig lön skulle lyftas, samt vilket resultat som skulle krävas för en nettolön kring 1680 euro i månaden. Den progressiva skatten beräknades på samma sätt som i tidigare exempel. Bruttoinkomsten för lönen steg nu över 17 600 euro, närmare bestämt till 25 680 euro, så 6 % plus 8 euro beräknades för att komma fram till statsskatten.

Förvärsinkomst skatteprocent för lön		
6 %	492,80	17 600-26 400 8 080,00 x 6% + 8 = 492,80
17,25 %	0,00	26 400-43 500
	492,80	
	1,92 %	Statsskatt
	17,25 %	Mariehamns komunalskatt
	1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.
	0,77 %	Sjukförs.avgift
	21,39 %	Skatteprocent

Figur 15 Uträkning av skatteprocenten för förvärsinkomster med endast lön

I löneuträkningen behövdes inte dividenderna inkluderas eftersom det här exemplet enbart handlar om just lön och hur den lyfts. Här började vi likadant med bokslutets resultat för att sedan räknade ut vad nettolönen skulle vara. Efter det justerades resultatet så att nettolönen skulle landa kring 1 680 euro i månaden.

Endast lön utan dividend		
Vinst före skatt	32 100,00	
20% skatt	6 420,00	Skatt
Bruttolön/år	25 680,00	6 420,00 Samfundsskatt
Beloppet av skatter	5 492,70	5 492,70 Skatter på lönen
Nettolön/månad	1 682,28	11 912,70 Skatt att betala/år

Figur 16 Uträkning av endast lön utan dividend

I den sista uträkningen beräknades kombinationen av att lyfta en del som dividend och en del som lön. Igen användes samma uträkning som i figur 2 för att komma fram till nettodividenden. Efter detta beräknades först kapitalinkomstdividenden och sedan förvärsinkomstdividenden för att klargöra vad som är skattefritt och vad som är skattebelagt. Här användes en likadan uträkning av förvärsinkomstskatteprocenten som i tidigare exempel. Nu var dock endast en del lön, den andra delen var den skattefira 75 % dividenden, som sedan adderades.

Förvärsinkomst skatteprocent för dividend och lön		
6 %	221,48	17 600-26 400 $3 558,01 \times 6\% + 8 = 221,48$
17,25 %	0,00	26 400-43 500
	221,48	
	1,05 %	Statskatt
	17,25 %	Mariehamns komunalskatt
	1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.
	0,77 %	Sjukförs.avgift
	20,52 %	Skatteprocent

Figur 17 Uträkning om skatteprocenten för förvärsinkomst med lön och dividend

Till sist inkluderades den vanliga lönen. Lönen hölls som den övriga inkomsten som ändrade beroende på hur mycket dividend som valdes. På det här viset kunde dividendsumman ändras utan att varje gång vara tvungen att beräkna vilken summa lönen behövde vara.

Lön och dividend			Skatt	
Vinst före skatt	30 700,00			
20% skatt	6 140,00		6 140,00	Samfundsskatt
Nettovinst	24 560,00		30,15	Kapitalinkomstdividend
8% kapitalinkomstdividend	401,99		1 846,51	Förvärsinkomstdividend
Skattefridividend	301,49		2 494,43	Skatter på lönen
Skattebelagd dividend	100,50		10 511,09	Skatt att betala
Kapitalinkomstdividendskatt 30%	30,15			
Nettokapitalinkomstdividend	70,35			
Förvärsinkomstdividend	12 000,00			
Skattefri dividend 25%	3 000,00			
Skattebelagd dividend 75%	9 000,00			
Förvärsinkomstdividend skatt 20,52%	1 846,51			
Nettoförvärsinkomstdividend	7 153,49			
Bruttolön/år	12 158,01			
Förskottsinnehållning 20,52%	2 494,43			
Nettolön/år	9 663,58			
Sammanlagd årlig lön	20 188,91			
Nettolön/månad	1 682,41			

Figur 18 Uträkning med både dividend och vanlig lön

13.4 Scenario om nettoförmögenheten stiger och man lyfter högre lön

Vi räknade ut ett scenario om nettoförmögenheten skulle stiga, och högre lön lyfts från företaget. Vi valde att höja nettoförmögenheten till 20 000 euro, samt ett lyft om 2 500 euro

nettolön. Detta scenario beräknas för att påvisa vilka skillnader som uppkommer om nettoförmögenheten höjs, samt om en högre lön önskas lyftas. Nettoförmögenheten i detta fall är fiktiv, och beräknas endast för att visa hur det inverkar på både lön och skatt.

13.4.1 Enskild näringsidkare

Precis som i tidigare fall räknade vi ut förvärvsinkomstskatteprocenten som figurerna nedan visar. Kapitalinkomsten är fortsättningsvis 10 % och 20 % samt endast förvärvsinkomst. Även i de här uträkningarna har vi inte räknat med kostnaderna för FöPL avgiften eftersom den är medräknad i resultatet.

Nettoförmögenhet	20 000	
Kapitalinkomst 20%	4 000,00	
Vinst före skatt	40 300,00	
Kapitalinkomst	4 000,00	
Förvärvsinkomst	36 300,00	Skatt
Skatt för kapitalinkomst 30%	1 200,00	1 200,00
Skatt för kapitalinkomst 34%		0,00
Förvärvsinkomstskatt 25,04%	9 088,66	9 088,66
Nettoinkomst	30 011,34	10 288,66 Skatt att betala
Nettolön/månad	2 500,95	

Förvärvsinkomstskatteprocent

6 %	17 600-26 400	
17,25 %	2 243,75	26 400-43 500 $9\,900 \times 17,25\% + 536 = 2\,855,27$
	2 243,75	
5,57 %		Statsskatt
17,25 %		Mariehamns kommunalskatt
1,45 %		Kyrkoskatt Ev. Lut.
0,77 %		Sjukförs.avgift
25,04 %		Skatteprocent

Figur 19 Uträkning med 20 % kapitalinkomst

Nettoförmögenhet	20 000	
Kapitalinkomst 10%	2 000,00	
Vinst före skatt	40 650,00	
Kapitalinkomst	2 000,00	
Förvärsinkomst	38 650,00	Skatt
Skatt för kapitalinkomst 30%	600,00	600,00
Skatt för kapitalinkomst 34%		0,00
Förvärsinkomstskatt 25,99%	10 043,94	10 043,94
Nettoinkomst	30 006,06	10 643,94 Skatt att betala
Nettolön/månad	2 500,50	

Förvärsinkomstskatteprocent

6 %	17 600-26 400	
17,25 %	2 649,13	26 400-43 500 $12\ 250 \times 17,25\% + 536 = 2\ 941,95$
	2 649,13	
6,52 %	Statsskatt	
17,25 %	Mariehamns kommunalskatt	
1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.	
0,77 %	Sjukförs.avgift	
25,99 %	Skatteprocent	

Figur 20 Uträkning med 10 % kapitalinkomst

Nettoförmögenhet	20 000	
Endast som förvärsinkomst		
Vinst före skatt	41 070,00	Skatt
Förvärsinkomstskatt 26,94%	11 062,90	11 062,90
Nettoinkomst	30 007,10	11 062,90 Skatt att betala
Nettolön/månad	2 500,59	

Förvärsinkomstskatteprocent

6 %	17 600-26 400	
17,25 %	3 066,58	26 400-43 500 $14\ 670 \times 17,25\% + 536 = 3\ 028,63$
	3 066,58	
7,47 %	Statsskatt	
17,25 %	Mariehamns kommunalskatt	
1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.	
0,77 %	Sjukförs.avgift	
26,94 %	Skatteprocent	

Figur 21 Uträkning med endast förvärsinkomst

13.4.2 Aktiebolag

För aktiebolag beräknades som tidigare tre olika sätt pengar kan lyftas på, endast dividend, endast som lön eller en kombination av båda. Beräkningarna har gjorts på samma sätt som i tidigare, men de nya resultaten visas i uträkningarna nedan.

<u>Nettoförmögenhet</u>	<u>20 000</u>		
		<u>Utan lön endast dividend</u>	
Vinst före skatt	44 450,00		
20% skatt	8 890,00		
Nettovinst	35 560,00		
8% kapitalinkomstdividend	1 600,00		
Skattefri dividend	1 200,00		
Skattebelagd dividend	400,00		
Kapitalinkomstdividendskatt 30%	120,00		
Nettokapitalinkomstdividend	280,00		
Förvärsinkomstdividend	33 960,00		
Skattefri dividend 25%	8 490,00		
Skattebelagd dividend 75%	25 470,00		
Förvärsinkomstdividend skatt 21,36%	5 439,21		
Nettoförvärsinkomstdividend	20 030,79		
Nettoårslön	<u>30 000,79</u>		
	2 500,07		
			<u>Förvärsinkomst skatteprocent för dividend</u>
		6 %	480,20
		17,25 %	17 600-26 400 7 870 x 6% + 8 = 480,20
			26 400-43 500
			480,20
			1,89 % Statsskatt
			17,25 % Mariehamns komunalskatt
			1,45 % Kyrkoskatt Ev. Lut.
			0,77 % Sjukförs. avgift
			21,36 % Skatteprocent
		<u>Skatt</u>	
		8 890,00	Samfundsskatt
		120,00	Kapitalinkomstdividendskatt
		<u>5 439,21</u>	Förvärsinkomstdividend skatt
		14 449,21	Skatt att betala/år

Figur 22 Uträkning med endast dividend

<u>Endast lön utan dividend</u>			
Vinst före skatt	51 350,00		
20% skatt	10 270,00		
Bruttolön/år	41 080,00		
Beloppet av skatter 26,94%	<u>11 066,58</u>		
Nettolön/månad	2 501,12		
			<u>Skatt</u>
		10 270,00	Samfundsskatt
		<u>11 066,58</u>	Skatter på lönen
		21 336,58	Skatt att betala/år
			<u>Förvärsinkomst skatteprocent för lön</u>
	6 %	17 600-26 400	
	17,25 %	3 068,30	26 400-43 500 14 680 x 17,25% + 536 = 1 227,20
		3 068,30	
		7,47 %	Statsskatt
		17,25 %	Mariehamns komunalskatt
		1,45 %	Kyrkoskatt Ev. Lut.
		0,77 %	Sjukförs. avgift
		26,94 %	Skatteprocent

Figur 23 Uträkning med endast lön

Nettoförmögenhet 20 000

<u>Lön och dividend</u>			
Vinst före skatt	46 800,00		
20% skatt	9 360,00		
Nettovinst	37 440,00		
8% kapitalinkomstdividend	1 600,00	6 %	17 600-26 400
Skattefri dividend	1 200,00	17,25 %	1 301,90
Skattebelagd dividend	400,00		1 301,90
Kapitalinkomstdividendskatt 30%	120,00		4,22 % Statskatt
Nettokapitalinkomstdividend	280,00		17,25 % Mariehamns kommunalskatt
Förvärsinkomstdividend	20 000,00		1,45 % Kyrkoskatt Ev. Lut.
Skattefri dividend 25%	5 000,00		0,77 % Sjukförs.avgift
Skattebelagd dividend 75%	15 000,00		23,69 % Skatteprocent
Förvärsinkomstdividend skatt 23,69%	3 553,72		
Nettoförvärsinkomstdividend	11 446,28		
Bruttolön/år	15 840,00	Skatt	
Förskottsinnehållning 23,69%	3 752,73	9 360,00	Samfundsskatt
Nettolön/år	12 087,27	120,00	Kapitalinkomstdividend
Sammanlagd årlig lön	30 013,55	3 553,72	Förvärsinkomstdividend
Nettolön/månad	2 501,13	3 752,73	Skatter på lönen
		16 786,45	Skatt att betala

Figur 24 Uträkning med både dividend och lön

14 Resultatredovisning

Då en firma eller aktiebolag grundas kan vi konstatera att det finns några skillnader mellan bolagsval. Att grunda aktiebolag är något dyrare, men fortfarande marginellt då det inte längre krävs ett aktiekapital om 2 500 euro. Vid grundandet av ett aktiebolag krävs dock en bolagsbildning, styrelse och bolagsstämma, vilket inte krävs i en firma. Gällande försäkringar omfattas både en firma och ett aktiebolag av lagstadgade krav, men har också möjlighet att välja motsvarande tilläggförsäkringar.

Från intervjuerna med Finnvera och Danske Bank kan vi fastställa att inget av de företagen ser någon större skillnad på en enskild näringsidkare och ett aktiebolag med en ägare. Dock konstaterades att det rör sig om två ganska olika verksamheter. Finnvera ger i första hand garantier till företag som vill förändras, utvecklas och expandera. Danske Bank i sin tur beviljar lån. Under samtalen framkom däremot att Finnvera och bankerna i Finland samarbetar till en viss grad. Ett företag som ansöker om lån eller finansiering från Finnvera får egentligen lånet från en bank, Finnvera står endast för garantin. Vad gäller Finnvera kunde vi konstatera att det är betydligt mer förmånligt att driva ett aktiebolag än bedriva firma gällande proprieborgen.

Det är egentligen först vid de beräkningar vi gjort som de stora skillnaderna kommer fram. Enligt beräkningarna kring samarbetsföretaget sker det i nuläget inte några större skillnader vad gäller företagets beskattning om hon skulle välja att övergå till aktiebolag. Det som är

bra att ha i beaktande vid mindre företag är att en firma har fler alternativ att välja mellan vid företagets beskattning. Skulle inkomsterna däremot stiga några tiotusen euro ser beskattningen annorlunda ut. Den fasta samfundsskatten håller aktiebolagets företagsskatt låg, medan den personliga progressiva snabbt skenar iväg. Figurerna nedan visar att företagsbeskattningen är mindre för ett aktiebolag än för en enskild näringsidkare, både i fallet just nu och om resultatet skulle stiga till 60 000 euro.

Företagsbeskattning

<u>Adolfines Bokslut</u>	<u>Skatt</u>
Enskild näringsidkare	
Kapitalinkomst 20%	5 841,86
Kapitalinkomst 10%	5 799,79
Endast förvärvsinkomst	5 757,72
Aktiebolag	5 324,47

Figur 25 Sammanfattning av skattekostnaderna

Företagsbeskattning

<u>Resultat 60 000€</u>	<u>Skatt</u>
Enskild näringsidkare	
Kapitalinkomst 20%	18 537,05
Kapitalinkomst 10%	18 668,36
Endast förvärvsinkomst	18 674,00
Aktiebolag	12 000,00

Figur 26 Sammanfattning av skatterna med resultatet 60 000 €

Löner

<u>Adolfines Bokslut</u>	<u>Skatt</u>
Aktiebolag	
Utan lön endast dividend	9 325,64
Endast lön utan dividend	11 912,70
Lön och dividend	10 511,09
Enskild näringsidkare	
Kapitalinkomst 20%	5 841,86
Kapitalinkomst 10%	5 799,79
Endast förvärvsinkomst	5 757,72

Figur 27 Sammanfattning av skatten för lönerna

Som figur 27 visar är skatten man som enskild näringsidkare betalar lägre än om lön skulle lyftas i ett aktiebolag. Då resultatet är lägre är det mer förmånligt att bli beskattad enbart som förvärvsinkomst då är den progressiva skatten hålls lägre.

Som figuren nedan visar minskar skillnaderna i skatt mellan de två formerna då nettoförmögenheten höjs och högre lön lyfts. Det mest förmånliga är än så länge enskild näringsidkare med kapitalinkomst 20 %.

Löner

Högre nettodividend och nettoinkomst	Skatt
Aktiebolag	
Utan lön endast dividend	14 449,21
Endast lön utan dividend	21 336,58
Lön och dividend	16 786,45
Enskild näringsidkare	
Kapitalinkomst 20%	10 288,66
Kapitalinkomst 10%	10 643,94
Endast förvärvsinkomst	11 062,90

Figur 28 Sammanfattning av skatterna för löner i ett scenario

Då det kommer till att lyfta pengar ur bolaget finns det som vi tidigare visat flera alternativ att ta till i ett aktiebolag. Det mest fördelaktiga i det här fallet skulle vara att endast lyfta dividend, men det krävs då att ta i beaktande att de pengarna endast kommer en eller någon gång per år. Att endast lyfta lön i det här fallet är inte heller optimalt. En annan aspekt att ta i beaktande är då nettoförmögenheten ökar, ökar också summan för kapitaldividend då kapitaldividenden är en procent av nettoförmögenheten.

Baserat på ovanstående kan vi konstatera att företagsbeskattningen är mest förmånlig i ett aktiebolag. Då det kommer till att lyfta pengar är det enklare, och i dessa fall mer förmånligt, som enskild näringsidkare. Då nettoförmögenheten ökar, minskar skillnaderna mellan formerna, men den enskilda näringsidkaren betalar fortsättningsvis mindre i skatt.

15 Kritisk granskning

För att få ett mer heltäckande examensarbete kunde vi ha inkluderat flera ämnen i teoridelen, till exempel ansvar och risker. Vi kunde också ha fördjupat oss ännu mer i de ämnen vi berört, men valde att avgränsa oss för att inte försvåra läsningen av arbetet.

Vad gäller kalkyleringarna kunde vi inkluderat ännu fler möjliga scenarior för att få en bredare bild av till exempel skillnaderna vid en ännu större omsättning. Genom att kalkylera fram högre inkomster och högre löner kunde vi påvisa ännu större skillnader, men valde

ändå att hålla oss inom det spann vi tror är rimligt för samarbetsföretaget. Hand i hand med detta kan också tilläggas att vi kunde ha valt ett till samarbetsföretag, eller ett samarbetsföretag med en större omsättning och resultat.

Vi kunde också ha inkluderat intervjuer från flera instanser. Till exempel kunde det ha varit bra att intervjua någon hos Skatteförvaltningen för fördjupade fakta om skattesynvinkeln, då mycket av arbetet handlar om just beskattning. Genom att intervjua företagare från de olika bolagsformerna kunde vi fått en uppfattning kring deras syn, samt varför de valt just den formen.

16 Avslutning

Syftet med det här examensarbetet var att redogöra för utvalda skillnader mellan ett aktiebolag och en enskild näringsidkare. Samtidigt ville vi forma en typ av enkel handbok för någon som antigen går i tankarna att starta ett bolag eller funderar kring att byta bolagsform. Vi valde att fördjupa oss i de delar vi ansåg vara mest relevanta för arbetes syfte.

Genom teorin som är baserad på lag och reglemente kunde vi undersöka om det fanns några juridiska skillnader. Via intervjuerna med Finnvera och Danske Bank kunde vi skildra en finansiärs respektive en banks syn på formerna, då vi anser det vara en viktig del av företagande. Sist och slutligen kunde vi via våra kalkyleringar påvisa faktiska skillnader skattemässigt, som både direkt och indirekt påverkar ägaren oberoende företagsform.

Källor

- Bärlund, J., Nybergh, F., & Petrell, K. (2016). *Finlands civil- och handelsrätt*. Helsingfors: Talentum Media Oy.
- Tomperi, S. (2011). *Bokföring i praktiken*. Helsingfors: Edita Prima Oy.
- Centralhandelskammaren. (2011). *Att bli egen företagare*. Helsingfors: Centralhandelskammaren.
- Bell, J. (2016). *Introduktion till forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Kinkki, S., Hulkko, P., & Mäkinen, I. (1999). *Företagsverksamhet*. Helsingfors: Hakapaino Oy.
- Mariehamns stad*. (2019). Hämtat från Skattesatser:
<https://www.mariehamn.ax/organisation-arbete/ekonomi/skattesatser/>
- Finansministeriet. (2019). Hämtat från Näringsbeskattning:
https://vm.fi/verotus/elinkeinoverotus?p_p_id=56_INSTANCE_SSKDNE5ODInk&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&_56_INSTANCE_SSKDNE5ODInk_languageId=sv_SE
- Aktiebolagslag 21.7.2006/624*. (u.d.). Hämtat från Finlex:
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060624#V2>
- Inkomstskattelag 30.12.1992/1535*. (u.d.). Hämtat från Finlex:
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921535#O3L1>
- Firmalag 2.2.1979/128*. (u.d.). Hämtat från Finlex:
<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1979/19790128>
- Lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet 24.6.1968/360*. (u.d.). Hämtat från Finlex: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1968/19680360>
- Björn Lundén*. (2020). Hämtat från
https://www.bjornlund.se/ordlista/2013/9/proprieborgen_7205
- Design a better business*. (2020). Hämtat från
<https://www.designabetterbusiness.tools/tools/business-model-canvas>
- Företagande*. (2020). Hämtat från <https://www.foretagande.se/tag/startup>
- Nordea*. (2020). Hämtat från <https://www.nordea.fi/sv/foretag/vara-tjanster/finansiering/kreditlimit.html>
- Nystartad*. (2020). Hämtat från <https://www.nystartad.se/om-business-model-canvas/>
- Patent- och registerstyrelsen*. (2020). Hämtat från
<https://www.prh.fi/sv/kaupparekisteri/osakeyhtio/muutokset/tilikausi.html>
- PWC*. (2020). Hämtat från <https://www.pwc.se/revision>
- Skatteförvaltningen. (2018). Hämtat från
<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/skattekort-och->

skattedeklaration/fran_utlandet_till_finland/arbeta_i_finland/utl%C3%A4nds-k-arbetstagare-i-finland-i-h%C3%B6gst-6-m%C3%A5nader--du-kan-ocks%C3%A5-beg%C3%A4ra-progressiv-beskattning/

Skatteförvaltningen. (den 24 3 2020). Hämtat från
https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/47886/Naturaformaner_i_beskattningen/

Skatteförvaltningen. (2014). Hämtat från
https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48951/dividende2/

Skatteförvaltningen. (2017). Hämtat från
<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/skattekort-och-skattedeklaration/inkomster/kapitalinkomster/>

Yritystulkki. (2020). Hämtat från
<https://www.yritystulkki.fi/se/alue/narpes/nyforetagare/foretagsform/enskiljdnaringsidkare/>

Skatteförvaltningen. (2017). Hämtat från Kapitalinkomster:
<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/skattekort-och-skattedeklaration/inkomster/kapitalinkomster/>

Skatteförvaltningen. (2016). Hämtat från Nettoförmögenhet i rörelseidkares och yrkesutövares näringsverksamhet i inkomstbeskattningen:
https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48564/nettoformogenhet_i_rorelseidkares_och_y/

Skatteförvaltningen. (2019). Hämtat från Sjukförsäkringsavgift:
https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48793/Sjukf%C3%B6rs%C3%A4kringsavgift/

Skatteförvaltningen. (2019). Hämtat från Statens inkomstskatteskala för år 2019:
https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48846/statens-inkomstskatteskala-f%C3%B6r-%C3%A5r-2019/

Holopainen, T. (2013). *Starta eget företag*. Jyväskylä: Bookwell Oy.

Academicwork. (2020.). Hämtat från
<https://www.academicwork.se/insights/arbetsgivare/intervjutekniker>

Patent- och registerstyrelsen. (2019.). Hämtat från <https://www.prh.fi/sv>

Guiden bli företagare i Finland. (2019.). Hämtat från Nyföretagscentrum:
https://www.uusyrittyskeskus.fi/wp-content/uploads/2019/04/SUK_perustamisopas2019_RUOTSI_verkkoon.pdf

YTJ. (2020.). Hämtat från
<https://www.ytj.fi/sv/index/ilmoittaminen/perustamisilmoitus.html>

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. (2019.). *Aktiebolagets styrelse och andra organ*. Hämtat från <https://www.suomi.fi/foretag/grunda-ett-foretag/foretagsformer/guide/aktiebolag/aktiebolagets-styrelse-och-andra-organ>

- Skatteförvaltningen. (2019.). Hämtat från Lön eller arbetsersättning:
https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/om-foretagsbeskattningen/foretag_som_arbetsgivare/1%C3%B6n-eller-arbetsers%C3%A4ttning/
- Skatteförvaltningen. (2018.). Hämtat från Naturaförmåner i beskattningen:
https://www.vero.fi/sv/Detailerade_skatteanvisningar/anvisningar/47886/naturaf%C3%B6rm%C3%A5ner-i-beskattningen/
- Aktiebolag.* (2019.). Hämtat från Yritystulkki:
<https://www.yritystulkki.fi/se/alue/narpes/nyforetagare/foretagsform/aktiebolog/>
- Enskild näringsidkare.* (2019.). Hämtat från yritystulkki:
<https://www.yritystulkki.fi/se/alue/narpes/nyforetagare/foretagsform/enskilidnaringssidkare/>
- Skatteförvaltningen. (2020.). Hämtat från Uttag och privat bruk av pengar:
<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/deklarera-och-betala/skattedeklaration/rorelseidkare-eller-yrkesutovare/uttag-och-privatbruk-av-pengar/>
- Veritas. (2019.). Hämtat från ArPL försäkring:
<https://www.veritas.fi/sv/arbetsgivare/arpl-forsakring>
- Veritas. (2019.). Hämtat från FöPL avgifter 2020:
<https://www.veritas.fi/sv/foretagare/fopl-forsakring/fopl-avgifter>
- OP. (2019.). Hämtat från Företagetsförsäkringar:
<https://www.op.fi/foretagskunder/forsakringar/foretags-forsakringar>
- Driva-eget.* (2019.). Hämtat från <https://driva-eget.se/nyheter/affarer/det-har-ar-vinst-egentligen/>
- Skatteförvaltningen. (2017.). Hämtat från Beskattning av dividendinkomster:
https://www.vero.fi/sv/Detailerade_skatteanvisningar/anvisningar/47901/beskattning-av-dividendinkomster/
- Skatteförvaltningen. (den 28 April 2016.). Hämtat från Inkomstbeskattning – företag och organisationer: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/om-foretagsbeskattningen/inkomstbeskattning/>
- Skatteförvaltningen. (2019.). Hämtat från Inkomstbeskattning – aktiebolag och andelslag: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/om-foretagsbeskattningen/inkomstbeskattning/aktiebolog-och-andelslag/>
- Skatteförvaltningen. (2020.). Hämtat från Inkomstbeskattning av aktiebolag och andelslag under skatteåret 2020: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/om-foretagsbeskattningen/inkomstbeskattning/aktiebolog-och-andelslag/skatte%C3%A5ret-2020/>

Figurförteckning

Figur 1 Business Model Canvas för Adolfines.....	22
Figur 2 Uträkning av nettoförmögenheten för företaget Adolfines.....	28
Figur 3 Uträkning med kapitalinkomst 20%.....	28
Figur 4 Uträkning med kapitalinkomst 10%.....	28
Figur 5 Uträkning i sin helhet som förvärvsinkomst.....	29
Figur 6 Uträkning för skatteprocenten för förvärvsinkomst.....	30
Figur 7 Uträkning av beskattningen om företaget skulle vara ett aktiebolag	30
Figur 8 Uträkning för skatteprocenten för förvärvsinkomst om inkomsten är 60 000 €	31
Figur 9 Uträkning med 20 % kapitalinkomst med inkomster för 60 000 €.....	31
Figur 10 Uträkning med 10 % kapitalinkomst med inkomster för 60 000 €.....	32
Figur 11 Uträkning i sin helhet som förvärvsinkomster med inkomst för 60 000 €....	32
Figur 12 Uträkning för ett aktiebolag om inkomsten skulle vara 60 000 €.....	32
Figur 13 Uträkning av skatteprocenten för förvärvsinkomster för dividend.....	34
Figur 14 Uträkning utan lön endast dividend.....	34
Figur 15 Uträkning av skatteprocenten för förvärvsinkomster med endast lön	35
Figur 16 Uträkning av endast lön utan dividend	35
Figur 17 Uträkning om skatteprocenten för förvärvsinkomst med lön och dividend .	36
Figur 18 Uträkning med både dividend och vanlig lön.....	36
Figur 19 Uträkning med 20% kapitalinkomst.....	37
Figur 20 Uträkning med 10% kapitalinkomst.....	38
Figur 21 Uträkning med endast förvärvsinkomst.....	38
Figur 22 Uträkning med endast dividend.....	39
Figur 23 Uträkning med endast lön	39
Figur 24 Uträkning med både dividend och lön	40
Figur 25 Sammanfattning av skattekostnaderna	41
Figur 26 Sammanfattning av skatterna med resultatet 60 000€	41
Figur 27 Sammanfattning av skatten för lönerna	41
Figur 28 Sammanfattning av skatterna för löner i ett scenario	42

Frågor till intervjuer med Finnvera och Danske Bank

Finnvera

- Vad erbjuder ni för tjänster på Finnvera?
- Hur ser ni på företagets storlek vid finansiering? Har ni någon under respektive övre gräns på till exempel omsättning?
- Hur ser ni på skillnaderna mellan enskild näringsidkare och ett aktiebolag med endast en ägare?
- Finansierar ni över huvud taget enskilda näringsidkare?
- Hur ställer ni er till ansvaret över borgen vid ett aktiebolag med endast en ägare?
- Vad kräver ni för dokument för att besluta om eventuell finansiering?
- Finansierar ni startup eller krävs tidigare verksamhet?
- Vid eventuella startup, vad krävs för dokument?
- Hur ställer ni er till kontolimiter hos enskilda näringsidkare?
- Hur ställer ni er till kontolimiter hos aktiebolag?
- Kan det finnas fördelar från ert håll om man som enskild näringsidkare ändrar till aktiebolag?

Danske Bank

- Vad erbjuder ni för tjänster till företagskunder? Finns det skillnader mellan de tjänster ett aktiebolag och en enskild näringsidkare erbjuds?
- Hur ser ni på skillnaderna mellan enskild näringsidkare och ett aktiebolag med endast en ägare?
- Hur ser ni på företagets storlek vid finansiering? Har ni någon under respektive övre gräns på till exempel omsättning?
- Finansierar ni startup eller krävs tidigare verksamhet?
- Vid eventuella startup, vad krävs för dokument?
- Hur ställer ni er till ansvaret över borgen vid ett aktiebolag med endast en ägare?
- Vad kräver ni för dokument för att besluta om eventuell finansiering?
- Kan det finnas fördelar från ert håll om man som enskild näringsidkare ändrar till aktiebolag?
- Behandlas enskilda näringsidkare som privata kunder eller som företagskunder?
- Om en enskild näringsidkare behandlas som en privat kund väljer att övergå till aktiebolag, är det en lång process att övergå till företagskund vad gäller bankärenden?

Adolfines bokslut

BOKSLUT

Adolfines / Sandra Karlsson

2624311-5

01.01.2019 - 31.12.2019

Adolfines / Sandra Karlsson
2624311-5

RESULTATRÄKNING	2019	2018
OMSÄTTNING	43 660,31	39 249,88
ÖVRIGA RÖRELSINTÄKTER	5 766,09	7 943,51
MATERIAL OCH TJÄNSTER		
MATERIAL, FÖRNÖDENHETER O VAROR		
INKÖP UNDER RÄKENSKAPSPERIODEN	-9 842,24	-12 471,13
MATERIAL, FÖRNÖDENHETER O VAROR SAMMANLAGT	-9 842,24	-12 471,13
FÖRÄNDRING AV LAGER	-184,17	12 396,07
KÖPTA TJÄNSTER	-865,62	-841,03
MATERIAL OCH TJÄNSTER SAMMANLAGT	-10 892,03	-916,09
PERSONALKOSTNADER		
LÖNEBIKOSTNADER		
PENSIONS-KOSTNADER	-2 068,81	-1 584,00
LÖNEBIKOSTNADER SAMMANLAGT	-2 068,81	-1 584,00
PERSONALKOSTNADER SAMMANLAGT	-2 068,81	-1 584,00
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR		
PLANMÄSSIGA AVSKRIVNINGAR	-537,61	-716,81
AVSKRIVNINGAR O NEDSKRIVNINGAR SMLGT	-537,61	-716,81
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER	-9 076,73	-10 545,97
RÖRELSEVINST	26 851,22	33 430,52
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
RÄNTE- OCH ÖVRIGA FINANSIELLA KOSTNADER	-228,89	-455,18
FINANSIELLA INTÄKTER O KOSTNADER SAMMANLAGT	-228,89	-455,18
VINST FÖRE RESERV. O. SKATTER	26 622,33	32 975,34
INKOMSTSKATT	-5 507,33	0,00
EJ AVDRAGBARA POSTER	-32,85	-8,85
RESULTAT	21 082,15	32 966,49

Adolfines / Sandra Karlsson
2624311-5

BALANSRÄKNING	2019	2018
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
MATERIELLA TILLGÅNGAR		
MASKINER OCH INVENTARIER	1 612,83	2 150,44
MATERIELLA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT	1 612,83	2 150,44
BESTÅENDE AKTIVA SAMMANLAGT	1 612,83	2 150,44
RÖRLIGA AKTIVA		
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		
MATERIAL OCH FÖRNÖDENHETER	12 211,90	12 396,07
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGA SAMMANLAGT	12 211,90	12 396,07
KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
KUNDFORDRINGAR	518,56	1 252,68
ÖVRIGA FORDRINGAR	0,00	0,00
KORTFRISTIGA FORDRINGAR SAMMANLAGT	518,56	1 252,68
KASSA OCH BANKTILLGODOHAVANDEN	29,90	21,48
RÖRLIGA AKTIVA SAMMANLAGT	12 760,36	13 670,23
AKTIVA SAMMANLAGT	14 373,19	15 820,67

Adolfines / Sandra Karlsson
2624311-5

BALANSRÄKNING	2019	2018
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
PRIVATA UTTAG UNDER ÅRET	-18 971,17	-21 382,34
RESULTAT FRÅN TIDIGARE RÄKENSKAPSPERIODER		
BALANSERADE VINST/FÖRLUSTMEDEL	2 913,89	-8 670,26
RESULTAT FR. TIDIGARE RÄKENSKAPSP. SMLGT	2 913,89	-8 670,26
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	21 082,15	32 966,49
EGET KAPITAL SAMMANLAGT	5 024,87	2 913,89
FRÄMMANDE KAPITAL		
LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL		
LÅN FRÅN PENNINGINRÄTTNINGAR	6 536,69	9 349,13
LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL SMLGT	6 536,69	9 349,13
KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL		
LEVERANTÖRSSKULDER	1 066,45	1 339,32
ÖVRIGA SKULDER	1 745,17	2 201,61
RESULTATREGLERINGAR	0,00	16,72
KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL SMLGT	2 811,62	3 557,65
FRÄMMANDE KAPITAL SAMMANLAGT	9 348,31	12 906,78
PASSIVA SAMMANLAGT	14 373,19	15 820,67